

DELK

**Påskemorgen
slukker sorgen!**
Andakt side 10

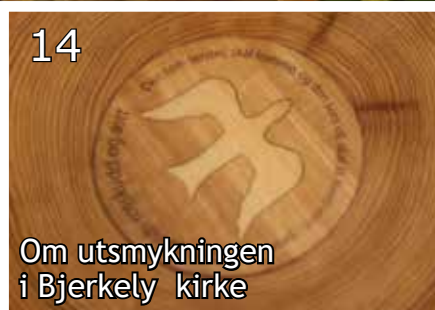
CRUCIFIXION
Pietro Perugino ca. 1492

4

Wittenberg
og Luther

14

Om utsmykningen
i Bjerkely kirke

16

Kåre Solberg
om økonomien i DELK

6-7
Japans
lutherske kirke
Gammelfolks kirke
eller også for unge?

22
Skolerunden
DELKs skoler
Litt fra hver
av de fem
DELK-skolene

Vedlegg til
Underveis
Se eget program
for GF 2017 og
St. Hansstevnet
på Gjennestad

Fra innholdet

- 03** Leder
- 08** Frivillige – men er de villige?
- 09** Presteinnsattelse i DELK Telemark
- 10** Påskeandakt
- 11** Påskekåten og livsgåten?
- 12** Bertil Andersson innsatt som prest
- 17** Nye ressurser i
Menighetsplantingsarbeidet
- 18** Møtelisten
- 20** Møteuke i Skien
Hva gjør vi med disse tiggerne
- 21** Jazz-pianist og -vokalist søker etter Gud
- 22** Skolerunde fra DELKs skoler
- 25** 20 år som evangelist i DELK
Forsoningsutvalget – hva er det?
- 26** Hva sier Bibelen om givertjeneste?
- 27** Barnas side – fra Søndagsskolen
- 28** Bondal-sider
- 30** Beint Saaghus om flyktninger
- 31** Hva brukes misjonspengene til?
- 32** DELK-nytt
- 34** Slekters gang | Gaver til DELK |
Misjonærer og utsendinger
- 35** DELKs adresser og kontaktpersoner
- 36** "Sola Gratia – Kunst og kirke i 500 år"

UNDERVEIS er et informasjons-
blad som skal fremme sunn åndelig
utvikling, liv og vekst.

Bladet utgis av Det evangelisk-
lutherske kirkesamfunn med fire
nummer pr. år.

34. årgang.

Opplag 2 200 eksemplarer.

Bladet et trykket på et miljøvennlig
og svanemerket papir.

Gjengivelse tillatt med kilde-
henvisning.

Bladet finansieres med gaver.

www.delk.no – delk@delk.no

Ansvarlig redaktør
Tilsynsmann Rolf Ekenes
Kontortelefon: 33 35 93 51
Mobiltelefon: 900 91 562
rolf.ekenes@delk.no

I redaksjonen:

Jon Tore Lie
Telefon: 952 95 554
jotol@online.no

Erling Rantrud
Telefon: 916 42 047
erling.rantrud@delk.no

Jostein Bendiksen
Telefon:
jostein@toppidrettsgymnaset.no

Red. sekr. – design & layout
Tormod Fredriksen, TEIE it-com
Telefon: 916 93 078
tofredr@online.no

Trykk
Nordby Grafisk AS, Larvik

Forsidefoto
Korsfestelsen
Pietro Vannucci Perugino ca. 1492
Uffizi Gallery, Firenze
Foto: TFR

Distribusjon
DELK-kontoret
Tlf.: 33 35 93 50
underveis.abonnement@delk.no

Økonomi
Det evangelisk-lutherske kirkesamfunn
Åslyvn. 19, 3170 Sem
delk@delk.no
Kontonr.: 3000 27 13949

ISSN: 0809-229x

Luther – på godt og mindre godt

Blant kirke- og kristenfolk kan det ikke være mange igjen som ikke har registrert at vi feirer 500-års jubileum for reformasjonen i år. Den 31. oktober er det 500 år siden Martin Luther spikret opp sine 95 teser på døra til slottskirken i Wittenberg. Det ble starten på en prosess som endte med å forandre Europas – og Norges – historie.

Reformasjonen førte til at Europa-kartet måtte tegnes på nytt. I våre nordiske land ble den evangelisk-lutherske tro statens religion. Til da hadde det vært den romersk-katolske kristendomsform som preget tro, tenkning og styring. Reformasjonen ble åndelig sett en vårløsning for alle de landene som ble berørt av den. Vi kan knapt forestille oss hva de store reformatoriske sannhetene 'nåden alene, troen alene og Skriften alene' har betydd for den åndelige frihet og trygge trosfundament blant kristne i dag. Folk kunne lese Skriften selv – på sitt eget språk, takket være Luthers enorme innsats som bibeloversetter. Det førte til åndelig liv og vekelse mange steder. At mennesket ble rettfærdiggjort for Gud ved troen på Kristus alene uten egne gjerninger var også revolusjonerende og frigjørende.

På det samfunnsmessige området er det kanskje forvaltertanken og

kallsarbeidet som har betydd mest for utviklingen av det velstandssamfunn vi har i dag. Verdien av arbeid ble satt høyt. Det er ikke bare det åndelige livet som er av verdi for Gud, sa Luther. Det vanlige hverdagsarbeidet er et like stort kall. På en rekke andre områder har også Luther og reformasjonen hatt avgjørende innvirkning på vår historie og utvikling.

I gleden og takknemligheten over hva vi har i vår lutherske arv, er det flere som har sagt i det senere: Får ikke feiringen en bismak hvis ikke de mer negative trekk ved Luther blir nevnt? For det er ikke til å legge skjul på at det var ikke bare gode ting Luther etterlot seg. Vi kjenner til den holdning han etter hvert utviklet overfor jødene. Det er en mørk historie. I skriftet 'Om jødene og deres løgner' som Luther skrev i 1543, anbefaler han til og med å bruke vold mot jødene. 'Brenn synagogene og skolene deres', skriver han. Også Luthers holdning til de opprørske bøndene er et tragisk kapittel som ikke levner Martin mye ære. Mye kan forklares ut fra tiden og situasjonen. Vi blir likevel stående igjen med en rest vi beskjemmes av.

Dette skal vi erkjenne og ikke forsøke å bagatellisere. Her ønsker vi ikke å følge Luther. Samtidig får det

Foto: Boe Johannes Hermansen

oss ikke til å endre mening om dette: Vi står i en dyp takknemlighetsskjold til reformatoren Martin Luther for den frigjørende kristendomsforståelse han oppdaget og kjempet fram.

Nåden alene. Skriften alene. Troen alene. Kristus alene.

For oss lutheranere er dette kjerneord og kilder til dyp glede og ekte trosliv.

God jubileumsfeiring!

Likekjønnet kakepynt

Skal en lege eller sykepleier som er motstander av selvbestemt abort kunne nekte å delta i abortinngrep? Skal en blomsterhandler kunne nekte å pynte en kirke for et likekjønnet bryllup fordi hun er dypt overbevist om at dette er urett? Skal en fastlege ha mulighet til å reservere seg mot å sette inn prevensjonsmidlet spiral?

Eller litt mer originalt: Skal en konditor kunne nekte å bake en bryllupskake dekorert med slagordet 'Støtt homøekteskap' i store glasurbokstaver på marsipanlokket? Konditorens samvittighet og bestillerens stahet kolliderte; saken går nå til høyesterett i Nord-Irland.

I en kultur i rask endring er det ikke alltid lett å vite hvordan man skal ta konsekvensen av egen overbevisning. Samtidig må vi regne med å få stadig flere slike samvittighetskonflikter i tiden som kommer. Vi lever i et samfunn som på stadig flere områder har gitt slipp på sin kristne basis. Kristne kan fort komme i skvis hvis de vil holde fast på en bibelsk fundert tro.

'Min samvittighet er fanget i Guds ord', sa Martin Luther. Ingen kristen bør gå på akkord med sin samvittighet. I et multikulturelt og mangfoldig samfunn skal vi respektere alle som ikke deler vår tro. Og vi skal være nøye med å omtale andre mennesker

og deres meninger på en respektfull og høvisk måte. Men vi skal ikke undergå vår egen overbevisning. Samvittigheten er et av Skaperens sterkeste spor i menneskesinnet.

Det er all grunn til å minne hverandre om dette. Selv om det skulle koste ubehag og motstand, må vi ikke handle mot vår samvittighet – bundet i Guds ord. Målet må ikke være et mest mulig problemfritt liv, men å være sannheten tro i kjærlighet.

Wittenberg

En dag i oktober 1517 – og oktober 2016

Lutherstatuen
på rådhusplassen.
På rådhusveggen det
offisielle jubileumsbanneret:
"I begynnelsen var Ordet".

Jeg står ved døren til Slottskirken i Wittenberg en dag i oktober, 499 år etter at den historiske begivenheten fant sted. På de store bronsedørene er tesene støpt inn. En gruppe turister studerer teksten inngående. Slottskirken er et praktfullt byggverk. Inne i kirken, omtrent midt i skipet, er to forhøyninger. Den ene er Luthers grav og den andre Melanchtons. Mer midt i reformasjonens historie kan man neppe komme.

Luther-bier og Luther-bratwürst

I dag er Wittenberg – i hvert fall den historiske delen av den – én lang gate. Byen heter forresten ikke Wittenberg, dens offisielle navn er Lutherstadt Wittenberg. I den ene enden av den lange gaten er Slottskirken, i den andre Luther-haus, Lutherhuset. I det som var et nedlagt kloster bodde Luther, og etter hvert Katarina og hele deres hus, i nesten 35 år. I hovedgaten yrer det av turister, langs husrekkene er det et utall spisesteder og fortausrestauranter. Overalt kan du få servert bratwürst eller kartoffelsalat eller hva du måtte ønske – sammen med Luther-bier, Lutherøl. Forretningsstanden har gjort maksimalt ut av reformasjonens far; hva du måtte ønske fra smått til stort kan du få i egen Luther-utgave. Mot et lite tillegg til prisen...

Dagen er 31. oktober 1517, stedet er Wittenberg, en liten by i Sachsen litt sørvest for Berlin langt øst i Tyskland. En munk kommer gående opp mot Slottskirken som ligger sør i byen. I hånden har han en stor papirrull. Utenfor kirkedøren ruller han ut dokumentet. Så tar han fram en hammer og noen stifter. Med faste slag slår han opp dokumentet på kirkedøra. På papiret står nedskrevet 95 teser til protest mot en sak som opptar folk mer enn mye: kirkens avlatshandel. Munken ser seg om, han er klar for den store strid som venter. Hammerslagene høres et godt stykke nedover gaten. Etter hvert forplanter lyden seg til resten av Europa.

Var det slik det skjedde?

Slik har vi fått oss fortalt hva som skjedde da Martin Luther startet den store prosessen som skulle bli kirkens reformasjon: tesene på kirkedøra i Wittenberg. En fin fortelling. Men er den sann? Lutherforskere tviler på det. Luther selv refererte aldri til den. Mange mener Luthers sjefsteolog Philipp Melanchton har funnet på dette selv. Men tesene er ekte nok. Og hva som enn skjedde – dette ble starten på en åndelig revolusjon som spavendte europeisk trosliv, politikk og kultur til det ugjenkjennelige. Reformasjonen blir kalt den mest grensesprengende og viktigste begivenhet i Europas historie noensinne.

1. Slottskirkedøren i Wittenberg med de 95 tesene.
2. Slottskirken i Wittenberg.
3. Lutherfamiliens hus.
4. Det opprinnelige Lutherrommet med ovnen.
5. Spisebordet i Lutherrommet.

Midt mellom Slottskirken og Lutherhaus ligger byens torg med sitt praktfulle rådhus. På rådhusplassen står to formidable statuer, en av Luther og en av Melancton. Bak en husrekke i bakgrunnen tårner bokstavelig talt Mariakirkens tårn. Denne kirken var Luthers soknekirke i mange år. Her holdt han etter sigende mer enn 3000 prekener, og utformet sine tanker mens han prekte og underviste. Kirken er restaurert siden 1530-tallet rimeligvis, men autentisk for det meste. Det er en sterk og mektig opplevelse å vandre langs veggene og benkene i Mariakirken, se opp på prekestolen og tenke: Her var de, akkurat her. Kirken er på Unescos verdensarvliste, sammen med Slottskirken og Lutherhaus.

– Hva vil det si å be, herr Luther?

Lutherhaus er en enestående opplevelse. Opprinnelig var det byens kloster der Luther levde som munk fra 1508. Her startet hans reformatoriske tanker, her tok han imot studenter og venner i stort tall og nesten hele tiden. Katarina, Luthers kone, drev Lutherhuset som et mønsterbruk. Siden 1883 har det vært museum med den permanente utstillingen 'Martin Luther, hans liv, verk og gjerninger'. Her kan man finne en rekke

gjenstander fra Luthers liv, som Luthers bibel, hans utskårne stol, hans munkekappe og en mengde bøker, mange av dem forfattet av ham selv. I det såkalte Lutherrommet, beholdt i original så langt som mulig, står ennå et stort bord som Luther og husfolket – og noen av gjestene – satt rundt mens de spiste. En enorm kakkelovn står i det ene hjørnet. En vinterkveld med fin fyr på ovnen, forteller historien, spør en av gjestene: – Hva vil det si å be, herr Luther? – Bønn, svarte Luther, – det er når du ser hunden din sitte der med øynene naglet til matfatet og deretter ser på deg. Da skjønner du hva bønn er. Så lo han og drakk av Katarinas hjemmelagede øl fra kruset sitt. Kruset står fortsatt på bordet.

Man skulle kanskje tro at Wittenberg i dag er en by med levende lutherdom. Slik er det ikke. Manntallet viser at bare en av fem innbyggere er kristne, resten er ikke-troende. Men reformasjonshistorien holdes levende. Philipp Melanctonhuset like sør for Lutherhaus er nylig totalrestaurert. Lucas Cranach-familiens store hus langs den samme gaten, like ved rådhuset, likedan. Cranach var reformasjonens 'hoffmaler'. I bakgården er fortsatt Cranach-atelieret mer eller mindre intakt. Noen av de gamle

trykkpressene fra 1500-tallet er fortsatt å finne der. Ikke langt unna ligger Paul Gerhardt-huset, salmedikterens bolig.

Mens biskopene sov

Ikke langt unna ligger 500-årshagen, med trær fra hele verden plantet for å anskueliggjøre Luthers ord om at 'selv om jeg visste at dommedag kom i morgen, ville jeg likevel plante et epletre i dag.' Det er et utsagn det trengs tid å grunne på. At Luther visstnok ikke har sagt det, tror vi hva vil om. Han kunne ha sagt det, uten tvil.

Luther elsket de fyndige, saftige ord og uttrykk. Han var ingen blodfattig livsfornekter, han var frodig, livsglad, humoristisk og gemyttlig, forteller Martin Treu som bestyrer Lutherhaus i dag. Det er ikke vanskelig å forestille seg at den gode Martin smilte for seg selv da han skrev sin ellevte tese: 'Talen om å forvandle kirkelig bot til straff i skjærilden er et ugrasfrø som må være sådd mens biskopene sov.'

Det er i hvert fall et ekte Lutherutsagn. Du kan lese det på Slottskirkedøra i Lutherstadt Wittenberg.

Tekst og foto: RE

Japans lutherske kirke: Gammelfolks kirke eller også for unge?

Hiromi Hasegawa (til venstre) og Megumi Takahashi. Foto: RE

– De unge i dag har så mye å finne på; det er tusen tilbud. Da faller kirken ofte igjennom. Vi må vise dem at i kristentroen og menigheten kan de få noe de aldri vil finne noe annet sted – fred med Gud og frelsen i Jesus.

Mor kristen, far buddhist

Hun som sier dette, er 28 år og vet hva det vil si å være japansk og ung. Hiromi Hasegawa har vært kristen hele livet. Med mor som kristen og far og besteforeldre som buddhister har det ikke bare vært lett å holde hodet over vannet som kristen. Jeg spør om det å være ung og kristen japaner i dag byr på vanskeligheter. Møter de utstøting, risikerer de å

miste venner, kan de få problemer med å få jobb?

Hiromis venninne Megumi Takahashi, i begynnelsen av 30-årene, har ikke selv opplevd noe av dette. I motsetning til Hiromi er Megumi ny som kristen; hun ble døpt for fire år siden. Også Hiromi bekrefter dette, og de stusser når de får høre at i en del islamske miljøer risikerer unge som konverterer til kristen tro, å bli utstøtt av familien, gjort arveløse og endog truet på livet. Noe slikt ville være utenkelig i Japan, mener de.

– Men det tok tid før jeg fortalte hjemme at jeg var blitt kristen og med i en kirke, og snart skulle døpes, forteller Megumi. – Jeg var litt spent på reaksjonen. Da jeg til slutt

fortalte det, brydde de seg ikke; det var ikke noe problem. Det er trosfrihet i Japan, sa de. Men det er ikke sikkert alle har det like lett, legger hun til.

Ikke-kristne venner

Én ting er at ungdom slipper å oppleve ubehagelige ting fordi de er kristne. Men får de noen venner blant ikke-kristne, eller henger de bare med trosvenner? Ifølge Hiromi og Megumi er det heller slik at det er vanskelig å få kristne venner, fordi det er få kristne ungdommer. De fleste av vennene deres er ikke-kristne. Jeg spør dem om de våger å dele troen med sine ikke-kristne venner. Eller hender det de ikke-kristne er nysgjerrige på hvorfor Hiromi og Megumi tror på den kristne Gud?

– Kanskje mest på hva det er vi gjør når vi er i kirken og slike spørsmål. Ikke så mye om hva troen egentlig er. Hvis vi sier noe om det, trekker de fleste bare på skuldrene. Men noen blir mer interessert.

Promillekirke

Japan er et land der mindre enn én prosent av befolkningen på 128 millioner mennesker tror på Jesus. Og det er spesielt blant de unge det svikter. Mange menigheter preges av godt voksne og lite tilsig av ung-

Best å ikke være best

La meg få presentere International Night.

Den 2. og 4. søndag i måneden har jeg fått ansvar for en kveldssam-

ling, International Night, hvor det er forkynnelse, lovsang og bibelstudier på engelsk, med japansk oversettelse. Det er en arena hvor det er lav terskel for å komme, og

et skikkelig misjonsverktøy for Takarazuka menighet. Det er gjerne mellom 5 og 25 personer som kommer. Vi pleier å invitere gjestetalere herfra og derfra. Så hvis noen av dere tilfeldig vis skal til Japan på en søndags kveld, så si gjerne i fra! Forkynnelsen er som regel i form av et vitnesbyrd, og ofte historier om hvordan en ble kristen. Det er mat både for misjonæren og for de som ennå ikke tror.

Før jeg begynte å ta over ansvaret for International Night, hørte jeg at jeg kunne gjøre hva jeg ville med opplegget. Inntrykket jeg fikk var at menigheten ikke var så engasjert for dette, så jeg fikk frie tøyler. Spannende... Men det viste

Torkel Ekenes på kveldssamling.

dom. Vil det alltid forbli slik at den japanske kirke, inkludert den lutherske, vil forbli en promillekirke? Eller vil evangeliet en dag, etter så mange års misjonsarbeid i Japan, gripe japanernes hjerter i stor stil? Jeg spør Hiromi og Megumi hva de tenker om det.

– Mange japanerne er redde for religion fordi noen sekter har skapt mye uro. De tenker det er best om alle tror omtrent likt, ellers blir det så mye rot, smiler Megumi. Ellers kommer Hiromi tilbake til det de sa i innledningen: Ungdommen er så travel, de har ikke tid til noe ut over studier og venner. Men hva skal til for at de unge skal oppdage kirken og troen? spør jeg.

– Da må de se litt av det jeg fikk se, sier Hiromi. –Jeg trodde jeg måtte være nesten et perfekt menneske for å være en kristen. Men så fikk jeg se at det som betyr noe, er at Jesus elsker meg slik jeg er, og tilgir meg syndene.

– Og en ting til, sier hun. – Det er ikke sikkert det viktigste er å samle så mange ungdommer til store og spennende arrangementer. Vi må møte de unge en og en, prøve å se den enkelte og vise dem hva vi som tror har i Jesus.

Kristen ektemann

Verken Hiromi eller Megumi er gift. Om de kunne tenke seg en framtid med mann og barn? De ser på hverandre og ler; jo det gjør de vel. Når jeg spør dem om det er viktig for dem å få en kristen ektemann, blir de tause begge to, før de nikker; jo det er viktig, ingen tvil om det.

– Men, sier de, – det er ikke så lett... For da er det ikke så mange å velge iblant.

RE

seg å ikke stemme. Jeg fikk derimot litt etter hvert høre at det hadde blitt uttrykt bekymring for hvordan det ville gå med International Night når jeg tok over. De har ikke nødvendigvis så mye tiltro til en fersk misjonær.

Slik holdning kan være litt slitsomt å jobbe med. Men i dette tilfellet har det vært utelukkende positivt! Det betyr jo at noen i menigheten er engasjerte for dette, og vil noe med det! Min styrke i dette tilfellet ligger i å ikke være mester. For dermed må andre steppe inn og ta et tak. Min store oppgave er altså å gi plass til medarbeidere. Og initiativene kommer! Jeg er ikke alene! Dette er noe å takke og be for.

Tekst: Torkel Alfsvåg Ekenes

Å være kirke i Japan: Promilledømt?

Kirkepresident Mototsugu Fukui (t.h.) i samtale med DELKs tilsynsmann Rolf Ekenes. Den japanske tolken i midten.

– **Vi er små. Men vi står ikke alene, sier pastor Mototsugu Fukui, kirkepresident og leder for den lutherske Kinki-kirken i Sørøst-Japan. – Vi har god kontakt med lutherske kirker i andre land, noen av dem sender misjonærer til oss. Selv sender vi misjonærer til Thailand, det begynte vi med for noen år siden. Når vi har fått den største gave, evangeliet, av dere som har drevet misjon her i en årrekke, må vi jo dele det videre til dem som ikke kjenner frelsen i Jesus Kristus.**

Kirkepresident Fukui deler sine tanker med stort engasjement. Han er en mann i midten av 60-årene og er leder for en kirke på omkring 2700 medlemmer og rundt 30 menigheter. I et land på 128 millioner innbyggere. De andre protestantiske og katolske kirkene er også små, og mindre enn 1 % av den japanske befolkning tilhører den kristne kirke.

– Ja, vi er små og kanskje svake, fortsetter Fukui i en samtale etter et arbeidermøte i Kashihara kirke litt øst for Osaka.

– Men Jesus går med oss, da er vi likevel sterke. Det som oppmuntrer er å se at de kristne står sammen, ber sammen og styrker hverandre, smiler han.

Kinki-kirken er ikke den eneste lutherske kirken i Japan. Seks forskjellige kirkesamfunn som i år skal feire samme grunnlegger, arbeider ulike steder i landet. De har bakgrunn fra misjonsorganisasjoner både fra Norge, USA, Finland og andre. I tillegg er det også visse teologiske ulikheter. Det forklarer litt av oppsplittingen.

– Men vi snakker sammen og møtes jevnlig, vi ledere for kirkene. Noen av oss har en presteskole vi samarbeider om. Og i år skal vi ha fellesskap om markeringen av reformasjonsjubileet. Noen sier vi burde gå sammen i én kirke. Men det viktigste er at vi kan ha

en åpen og god kontakt, kommenterer Mototsugu Fukui.

Kinkikirken har store økonomiske utfordringer uten særlig pengestøtte fra samarbeidspartnerne, men viser en utrolig offervilje, giverglede og frivillig innsats, forteller misjonærene som etter hvert er få i antall. Presidenten forteller at kirken nylig har vært gjennom en omfattende reformprosess med store strukturendringer. Et av grepene for å bedre økonomien er at prester og andre kirkeansatte går ned 10 % i lønn i en periode. – Det var nødvendig å gjøre disse grepene, men vi tror dette vil gi en bedre retning, legger han til.

Jeg spør om kirken fortsatt trenger misjonærer. – De betyr mye for oss, sier han. – Gjerne som menighetsprester, der kan de få gjort mye viktig misjonsarbeid. Eller i nye prosjekter, slik som ungdoms- og studentarbeidet vi nå har satt i gang, og hvor misjonæren vil spille en viktig rolle. Han forteller hvordan de har organisert det nye ungdoms- og studentprosjektet så alle menighetene i Hiogo fylke i Kobe/Osakaområdet blir trukket med. Kirkepresidenten har store forventninger, men vet at arbeidet er vanskelig og vil gå sakte.

– Er den lutherske og de andre kristne kirkene i Japan dømt til å leve på promillennivå for alltid? Vil kirken i Japan noen gang vokse seg stor?

President Mototsugu Fukui ser på meg og tenker en stund. – Det vet bare Gud. Vi planter og vanner, men Gud gir vekst. Vi ber om vekst og at han skal sende arbeidere til sin høst. Da må vi stole på Gud og ikke på oss selv, smiler han. – Og kanskje vil det skje en dag at evangeliet bryter gjennom også hos de mange millioner japanere som ikke kjenner frelsen og nåden i Jesus Kristus. Det håpet mister vi aldri.

RE

Frivillige – men er de villige?

Fra en dugnad på Granly kirke i april 2015. Helge Gjelstad (t.v.) og Birger Hole maler. Illustrasjonsfoto: TFR

– Dersom menighetene skal bygge mer og mer av sin virksomhet på ansatte, kommer det til å gå dårlig med oss. Noen lønnede medarbeidere skal vi ha. Det har vi alltid hatt, og trenger for å drive de sentrale funksjonene. Men dersom vi ikke kan basere det meste på frivillige og ulønnede, knekker vi nakken.

Dette sier en av våre sentrale tillitsvalgte i DELK som kjenner vårt arbeid gjennom mange år. Og han har rett. Det omfattende arbeidet vi har omkring i de mange menighetene i vårt kirkesamfunn, står og faller med – hva da? Jo, det vet vi: Den hellige ånd, som skaper troen hos den enkelte, Gud, som gir vekst, Jesus Kristus som er kirkens Herre og til stede i våre forsamlinger der hans Ord forkynnes og sakramentene forvaltes. Kirkens liv og arbeid står og faller med den treenige Gud.

Frivillige bak det meste

Men skal veksten skje, må det plantes og vannes. Det gjorde Paulus og Apollos den gang – og det gjør Kari og Ola i Tusteheia menighet i dag. Der jobber de som frivillige med ansvar for hver sin oppgave sammen med en rekke andre. Og de er dertil mer enn villige, de gleder seg over oppgaven de har. Var det ikke for de mange frivillige som nesten dag-

lig – og for det meste i det stille – gjør sin gode jobb, ville veldig mye av menighetsarbeidet stoppe opp: barne- og ungdomsarbeidet, diakonien, eldretjensten, ledelsen, økonomien, styre- og komiteoppgaver, hustilsynet, planleggingen, renholdet, kirkekaffen, søndagsskolen – og resten. Det står villige frivillige bak det meste av det som syder og summer i de mange kristne forsamlinger landet over. Som til sist gjøres av én grunn: for at Den hellige ånd kan finne kanaler for frelsen og troen hos den enkelte.

Men det er ikke over alt at villigheten er like stor. Mange menigheter, også hos oss i DELK, opplever en stor utfordring her: Altfor mange sier nei takk til spørsmålet om å ta på seg en oppgave, og valgkomiteer og rekrutteringsutvalg river seg i håret. Enkelte steder stopper arbeidet opp eller går for halv maskin fordi det er for få som tar oppgavene. Det fører iblant til overbelastning på de som må jobbe for to og flere noen ganger. Hva kan gjøres for å snu denne trenden?

Å forkynne frivillig-kallet

– Kjernen av frivillige hos oss er nok den eldre garde. Felles for dem er at de har opplevd et kall til tjeneste og har en brann inni seg. Dette gir en varig og sliterk frivillighet, sier Magne Mjærum. Han er en av NMS-veteranene på Øst-

landet og vet det meste om frivillighet i kirke- og misjons-Norge.

– Kanskje har vi blitt for lite frimodige på å forkynne kallet, legger han til.

– Kallet til Kristus og til tro – og til tjeneste og oppgaver i Guds rike.

Magne Mjærum har rett. Å være og leve som en kristen har alltid to sider som er sammenvevd: det er å hvile – og å virke, det er ro – og uro, det er tro – og tjeneste, det er gave – og oppgave.

– Dere har ikke utvalgt meg, men jeg har utvalgt dere og satt dere til å gå ut og bære frukt, en frukt som varer, sier Jesus i Joh 15,16. Det handler om to ting: å være utvalgt – til å gå ut og bære frukt. – For vi er hans verk, skapt i Kristus Jesus til gode gjerninger, som Gud på forhånd har lagt ferdige for at vi skulle vandre i dem, sier Paulus i Efeserne 2,10. Å forkynne frimodig og utfordrende kallet til tjeneste gjelder ikke bare misjonskallet og slike store oppgaver, det gjelder også kallet til alle de utallige frivillig-oppgavene i menigheten.

Men hvordan kan vi få folk til i større grad å si ja til en frivillig oppgave?

Magne Mjærum nevner noen ting:

- **Tydelig oppgavebeskrivelse.** – Vi må være tydelige på hva den konkrete oppgaven er, hva som forventes, og hva det ikke er. En uklar og utydelig beskrivelse av hva som forventes skaper ikke særlig motivasjon.

- **Utnytte fag og kompetanse.** – Hvis vi kan koble sammen en oppgave og folk som har faglige forutsetninger og spesiell interesse for den, skaper det mer engasjement.
- **Tidsavgrenset oppgave.** – Det er viktig å angi en tidsramme for oppgaven slik at den ikke oppleves som evigvarende. Så kan eventuelt et engasjement forlenges.

Trist og musegrå kunngjøring

– Dere må bli flinkere til å fortelle om oppgavene dere trenger folk til på en litt mer inspirerende måte, sa en trofast DELK-dame da vi snakket om dette for en tid tilbake. – Det nytter ikke bare å mumle noe i kunngjøringene om at vi skulle hatt noen til det-og-det på en litt trist og musegrå måte som i hvert fall ikke skaper lyst til å si ja.

Det er nok et poeng. Og hun la til:
– Og så kunne dere godt samle de frivillige en gang i året og gjøre litt stas på dem. Det fortjener de. Og det skal ikke så mye til.

Tjenestetavle

I en frikirkemenighet så jeg for en stund siden en tavle i kirkegangen som vakte min nysgjerrighet. Der var de aller fleste av oppgavene og tjenestene i menigheten oppført: søndagsskolen, serveringsteamet, vedlikeholdsgruppa, besøkstjenesten, barnekoret, eldretreffet, økonomiansvarlig osv., en lang rekke nedover. Ved siden av hver oppgave sto det enten navnet på den og de som var ansvarlige og engasjerte her slik at folk lett kunne vite hvem de skulle snakke med om akkurat den saken. Eller plassen sto tom – her trenger vi folk, betydde det.

– Etter at vi begynte å synliggjøre tjenestene på denne måten, har det vært mye lettere å få folk til oppgavene, fortalte pastoren. – Samtidig som vi ønsker å skape kultur for at å være en kristen er å ha en oppgave i fellesskapet, understreker vi også folks frihet til ikke å stå på oppgavelisten. Noen har ikke mulighet, noen er langtids syke, noen har nok på andre områder. Vi skal ha respekt for de som sier nei og ikke skape press. Vi skal heller oppmuntre og tilskynde. Mange trenger også utvilsomt et lite dytt, la pastoren til med et smil.

Kanskje en ide til etterfølgelse også for oss i DELK?

RE

Presteinnsettelse i DELK Telemark

DELKs tilsynsmann Rolf Ekenes (til venstre) og Bertil Andersson etter innsettelsen i DELK-menigheten i Telemark. Foto: Hans Petter Nomme

Søndag 1. januar var en dag for mye nytt i Telemark: et nytt år, en ny menighet og en nytilsatt prest. Da rakett-røyken hadde lagt seg, møtte over to hundre festkledte og prestekledte opp til gudstjeneste i Skien Normisjons lokaler kl. 11.00. I denne gudstjenesten var det mye som skjedde, men innsettelsen av Bertil Andersson var nok høydepunktet.

Rolf Ekenes innledet gudstjenesten med å ønske de frammøtte et godt nytt år, og gratulerte dem som deltakere i en ny menighet. Fra 1.1.2017 heter det ikke lenger DELK Porsgrunn og DELK Skien, men DELK Telemark. De to har blitt til ett, og behovet for flere prester har meldt seg. Samtidig har det stått ledig en deltidsstilling som prest, siden Arild Minnesjord, prest i den tidligere DELK Porsgrunn-menigheten, gikk av med pensjon før sommeren 2016. I møtets innledning kommenterte Ekenes at prosessen rundt sammenslåingen ikke bare har gått raskt, men at den også har vært sunn og god. Han introduserte deretter taleren, Bertil Andersson. I følge Rolf Ekenes er Andersson en mann med gode forutsetninger for å være en dyktig prest: Han er utadvendt, har et lystig sinn og en flott familie. – At han er svensk, kan vi ikke gjøre noe med, sa tilsynsmannen til blide telemarkinger. Så introduserte Ekenes den forestående talen, som skulle handle om Jesu navnedag.

Etter selve innsettelsen, talte Andersson over Lukas 2.21. Med dyp røst, en svak svensk aksent og en stødig ro formidlet han nådebudskapet. An-

dersson hadde tre hovedpunkter i sin tale: 1) omskjærelsens betydning, 2) betydningen av Jesu navnedag og 3) vår navnedag i dåpen. – I den gamle pakt var omskjærelsen en kontrakt, paktstegnet, mellom Gud og mennesker. I den nye pakt tilsvarer dåpen på den ene siden omskjærelsen. Samtidig er den mye mer enn et paktstegn. Den er Guds løfte og handling, formidlet Andersson. – I dåpen kan du starte på nytt hver dag. Frelsesnavnet Jesus fikk han for å løse inn gjelden for deg. Så avsluttet den ferske Telemarks-presten talen sin slik: – La gudsfellesskapet og tilgivelse få prege deg og ditt liv.

Etter talen var det fellesbønn ledet av Andersson, samt nattverd. Formiddagsstunden ble avsluttet med kirkekaffe. Menigheten hadde på forhånd blitt oppfordret til å ta med hvert sitt overskudd fra julebaksten. Og dette er kanskje betegnende for den ferske menigheten; kakebordet bugnet, unge og gamle minglet, og Underveis' utsending fikk så vidt med seg Andersson og Ekenes slik at fotografen fikk forevige dem under kirkekaffen. De ble stadig omringet av telemarkinger som gav dem håndtrykk, velkomsthilsener og blide kommentarer. Etter kirkekaffen ble alle igjen samlet i kirkesalen, slik at de som ville kunne hilse den nye presten velkommen i plenum.

Det nye året blir en spennende reise for menigheten, der gode tradisjoner bindes sammen med nytt framtidshåp. Vi ønsker Bertil Andersson med familie velkommen til DELK Telemark!

Tekst: Jostein Bendiksen

Hvilken sorg slukker påskemorgen?

Påskeandakt av **Boe Johannes Hermansen**, prest i DELK-Østfold.

Hva kan det hjelpe å høre om steinen som ble rullet bort fra gravåpningen for 2000 år siden, når vi kjenner så mange tunge steiner. Kanskje vi vil legge inn en protest mot Gud: Påskemorgen ser ikke ut til å spare oss i det hele tatt!

Hvilken sorg er det da påskemorgen slukker? Er det bare spill med ord? Eller kanskje det bare gjelder for noen spesielt utvalgte mennesker, som skal få oppleve det?

Bibelen lærer oss: Påsken lover, ja garanterer, at hele kosmos skal gjenoppstå – bli rensket og ren for alt vi har rotet til, overforbrukt og forurenset. Ja, at det en dag skal skapes en ny verden, uten konflikt og hat, synd og svik, sykdom og ondskap, død og fortvilelse, hvor alt er godt, ja fullkomment. I alle relasjoner, mellom mennesker, mellom dyr og mennesker, mellom mennes-

ker og skaperverket – og ikke minst i forhold til Gud.

Derfor skalv jorden i det øyeblikket Jesus døde. Det var et signal om at det som skjedde med Jesus, hadde universell betydning, for hele kloden, ja for alt det skapte.

Derfor kan vi si: Påskemorgen slukker den sorg at alt håp skulle være ute for denne verden og for oss. Troens øye ser det! Det lyser et håp fra Jesu grav. Døden har ikke lenger det siste ordet, men er oppslukt til seier. Døden er død, den har funnet sin overmann. Døden er overvunnet, djevelen er beseiret, ja, alle onde åndskrefter har tapt.

Det mest avgjørende er at den hellige Gud lot dommen og straffen ramme sin Sønn, i stedet for oss. Slik at vi skal ha mulighet til å gå fri! Derfor synger vi også om redningsmannen, vår forsoner. Kristus vil redde oss fra den største katastrofe, et liv hvor vi selv må bære

straffen og bli evig forkastet, borte fra den nådige Gud i all evighet.

Den gode Gud vil dele ut seieren til alle som vil ta i mot den, av bare nåde, gratis, for Jesu skyld. Vi kan få del i Jesu seier om vi forlater rollen som tilbaketrukket tilskuer og nærmer oss Ham, ja kaster oss i hans frelsende armer.

Jesus inviterer oss ikke til å bli en kristen for at vi skal få det enkelt og behagelig. Han har ikke lovet noen omvei rundt livets smertepunkter. Å bli en kristen kan til og med bety at vi får ekstra byrder å bære.

Men jeg får komme til ham med alt mitt, både de små og store sorger. Så vil han være med i og gjennom alt som skjer.

Og en dag vil vi fare opp fra graven! Påskemorgen satte sitt stempel på dette løftet. Nå står trøsten klippefast.

Påskemorgen
slukker sorgen,
slukker sorgen til evig tid.
Den har oss givet
lyset og livet,
lyset og livet i dagning blid.
Påskemorgen
slukker sorgen,
slukker sorgen til evig tid.

Redningsmannen
er oppstanden,
er oppstanden i morgengry.
Helvede vredes,
himmelen gledes,
himmelen gledes med lovsang ny.
Redningsmannen
er oppstanden,
er oppstanden i morgengry.

Sangen toner,
vår forsoner,
vår forsoner til evig pris.
Han ville bløde
for oss å møte,
for oss å møte i paradiset.
Sangen toner,
vår forsoner,
vår forsoner til evig pris.

Påskegåten og livsgåten

Av Lars Dahle,
førsteamanuensis
ved NLA Mediehøgskolen
Gimlekollen og daglig leder
for Damaris Norge.

Bøtt er brøden,
død er døden,
død er døden som syndens sold.
Nå ligger graven
midt i gudshaven,
midt i gudshaven i Jesu vold.
Bøtt er brøden,
død er døden,
død er døden som syndens sold.

Se, i skarer
opp vi farer,
opp vi farer fra grav i sky.
Tungene gløder,
Herren vi møter,
Herren vi møter med lovsang ny.
Se, i skarer
opp vi farer,
opp vi farer fra grav i sky

T: N.F.S. Grundtvig 1843
M: Ludvig M. Lindeman 1864
Nr. 100 i DELKs salmebok

Påskegåten har en løsning

Hva som skjedde med Jesus fra Nasaret den påsken i Jerusalem for snart to tusen år siden, er historiens viktigste spørsmål. Hva er løsningen på denne første og største påskegåten?

Svaret vi gir på dette avgjørende spørsmålet, må kunne forklare fire grunnleggende historiske fakta. For det første må det forklares at Jesus ble begravet av Josef fra Arimatea etter korsfestelsen. Det neste som må forklares, er at noen kvinner som hadde fulgt Jesus, fant Messterens grav merkelig tom på søndagen. Videre må det forklares at en rekke enkeltpersoner og ulike grupper hadde dype erfaringer av møter med den oppstandne Jesus. Dette skjedde faktisk mange ganger og under en rekke ulike forhold. Så til slutt må det faktum forklares at de første disiplene kom til tro på at Jesus virkelig var stått opp fra de døde, på tross av at dette var noe disiplene absolutt ikke hadde forventet.

Disse fire grunnleggende historiske fakta lar seg ikke forklare med spekulative teorier om hallusinasjoner, feil grav eller tyveri. Den eneste mulige løsningen på historiens viktigste påskegåte er Bibelens egen forklaring, nemlig at Gud selv oppreiste Jesus fra de døde. Det faktum at Jesu fysiske og historiske oppstandelse er selve grunnlaget for min tro, gir meg glede, trygghet, frimodighet og håp. Derfor gir det full mening å bekjenne Jesus fra Nasaret som min Herre – og som Livets Herre. Døden har ikke det siste ord.

Jesu oppstandelse gir meg også nøkkelen til å kunne forstå Jesu død på korset. Den åpne graven kaster lys over korset. Jesu død var ikke en martyrdød, men en soningsdød. Han døde ikke for seg selv, men for vår skyld. Jesus var Stedfortrederen som sonet min synd i mitt sted. Min synd, skyld og skam har ikke det siste ord.

Du har vel oppdaget denne fantastiske løsningen på denne dypeste påskegåten?

Livsgåten har en løsning

Våre liv er ofte så mangfoldige, så tvetydige og så sårbare. Vi bærer på denne dype livsgåten som mennesker. Med andre ord: Hva gir dypest sett mening og hensikt til livene våre?

Vi trenger en ekte og troverdig løsning på denne dype livsgåten. Våre liv roper på en dyp og trygg forankring som holder gjennom ulike skiftende faser og krevende situasjoner i livet.

Her er det at Jesu unike påskehistorie møter våre forskjellige livshistorier. Skaperen av himmel og jord kommer oss i møte gjennom sin egen korsfestede og oppstandne Sønn. Livets Herre bærer våre liv – gjennom livet, døden og inn i det evige liv. Døden har ikke det siste ord.

Gjennom det unike budskapet om Jesu soningsdød og Hans seierrike oppstandelse møter vi Guds utstrakte hånd. Det er bare Han som kan gi oss sann nåde, virkelig tilgivelse og et troverdig håp. Min synd, skyld og skam har ikke det siste ord.

Derfor får livsgåten som vi bærer på, dypest sett sin løsning i møte med den første og største påskegåten – i møte med den korsfestede og oppstandne Frelseren. I dette store reformasjonsåret trenger vi å minne hverandre på hvordan arven fra Martin Luther og de andre evangeliske reformatorene uttrykker disse dype, bibelske sannhetene på en unik måte. Denne frigjørende arven er jo blitt formulert som «de fem alene»:

Nåden alene – ved troen alene – på Kristus alene – som vi finner i Skriften alene – til Guds ære alene.

Du har vel oppdaget denne fantastiske løsningen på den dypeste livsgåten?

Bertil Andersson innsatt som prest i Telemark

– *Men at han er svensk, kan jeg nok ikke gjøre noe med*

Bertil Andersson
er ny prest i
DELK Telemark

Bertil Andersson er fra 1. januar i år prest i DELK Telemark, sammen med Jens Bjørnsgård. Han har allerede har fungert som prest i menigheten i halvannet års tid. Underveis har tatt en prat med Andersson om bakgrunnen hans, familien og om hvordan han ser for seg den nye tilværelsen som prest i Telemark.

– Rolf Ekenes omtalte deg med svært positive formuleringer under innsettelsen i Misjonshuset Hauges 1. januar. Men at han er svensk, kan jeg nok ikke gjøre noe med, la han til. Kan du si litt om bakgrunnen din?

– Jeg er født og oppvokst i en liten bygd omtrent fem mil sørøst for Göteborg, og er nummer syv i en søskenflokk på ti. Min kirkelige bakgrunn har jeg fra "gammelkirkeligheten" i Svenska Kyrkan, en tradisjon som legger vekt på embetet og er lite kjent med lekmannsforkynelse. Tradisjonen er likevel langt fra høykirkelig. Etter endt rørleggerutdannelse jobbet jeg først to år før jeg gikk på bibelskolen på Fjellhaug. Der opplevde jeg at Herren åpnet en vei til tjeneste i

Guds rike, gjennom at jeg ble kjent med hun som ble kona mi, Gunn. Hun var allerede antatt som misjonær for Norsk Luthersk Misjonssamband (NLM) i Mongolia. Etter at vi giftet oss, var vi et år i USA, før jeg studerte teologi i to år ved Församlings-fakulteten i Göteborg. Da vi endelig var klar til utreise i august 2002 hadde vi med oss Benjamin, vår eldste sønn. Han var da 6 måneder.

– *Du var svensk misjonær, utsendt for Norsk Luthersk Misjonssamband. Hvordan kunne det føre til medlemskap – og siden prestetjeneste - i DELK?*

– Etter første periode i Mongolia, kom vi tilbake til Norge i 2006. Da ble Rebecca født, og jeg begynte på masterstudiet ved Fjellhaug Skoler. I Oslo fant vi vår hjemmemenighet på Ryenberget, der vi kjente presten, Hans Johan Sagrusten, fra før. Da Jonatan ble født i november 2007, ønsket vi at han skulle bli døpt i Ryenberget, og dette ble den direkte grunnen til at vi ble medlemmer i DELK.

I 2007 ble jeg også ordinert til prest i Missionsprovinsen i Sverige. Siden jeg i Mongolia iblant fikk oppgaven å forkynne og forvalte sakramentene, var det lettere for meg å forholde meg til svenske støttespillere som ordinert prest. Ordinasjonen ga meg også en tydelig

bekreftelse på at Herren kalte meg til å være hyrde. Da vi så var klar for ny utreise i februar 2008, er vi glade for at også DELK stilte seg bak oss som sendekirke.

– Det ble fire nye år i Mongolia, før vi reiste tilbake til Norge i desember 2011. Etter nøye vurdering valgte vi å kjøpe hus og flytte til Sandefjord, der det var en mindre DELK-menighet som likevel hadde 1-10-skole. Mastergraden min ble endelig avsluttet, og deretter hadde jeg tjeneste i NLM som forkynner. Jeg søkte også om å bli tatt opp som prest i DELK. Oppdragene som prest var ofte i kombinasjon med å formidle misjonsinformasjon fra Mongolia. Etter vår tredje periode i Mongolia fra 2013-2016 var vi glade for å kunne vende tilbake til huset i Sandefjord, og der bor vi fortsatt.

– *Kan du fortelle litt om familien din?*

– Kona mi, Gunn, er lærer. Hun er fra Sandnes, og er oppvokst i en NLM-familie. Benjamin er konfirmant i år, spiller gitar, men liker best å spille fotball. Rebecca er snart 11 år, liker skolen godt, svømmer og spiller horn i korps. Jonatan er 9 år, trives helt fint på skolen, men liker aktiviteter i pausen veldig godt, og spiller slagverk i korps.

Gjennom elleve år i Mongolia, der vi

som ektepar jobbet tett på hverandre i ulike arbeidsoppgaver, har Gunn blitt en viktig og avgjørende del av min tjeneste. Det har vært vår tjeneste, ikke min. Egentlig erfarte vi at hele familien var en enhet. Selv om vi hadde forskjellige oppgaver, kunne Herren bruke oss sammen.

– *Hva gjorde prestestillingen i DELK Telemark interessant for deg?*

– Gjennom årene i Mongolia opplevde jeg at kallet til å være hyrde i Guds menighet ble tydeligere for meg. Som utsending i Mongolia var det aktuelt å tenke på hvilke muligheter som fantes i Norge. Da vi flyttet tilbake fra Mongolia til Sandefjord, kunne det ikke bli aktuelt å finne arbeid langt fra Sandefjord, da barna trengte ro rundt boligsituasjonen. Prestetjenesten i Telemark ville være en mulighet der jeg kunne virkeliggjøre mitt kall, samtidig som familien inntil videre kunne bli boende i Sandefjord. Noe som også var veldig viktig for meg, var å bli kontaktet av mennesker i Telemark som oppfordret meg til å søke.

– *Hvordan ser du for deg menigheten om fem år?*

– Nå har jeg nettopp begynt, og jeg har veldig mye å lære før jeg vet hvordan menigheten er i dag. Jeg opplever å komme inn på et tidspunkt der vi sammen skal finne veien videre. Men jeg håper og ber om at menigheten i Telemark skal være en plass der Herren fortsatt samler sitt folk til klar bibelsk undervisning og veiledning, en plass der vi blir rustet til å leve sammen etter Herrens vilje, og til å nå våre medmennesker som ennå ikke har oppdaget Guds omsorg og kjærlighet. Jeg tenker at vi med nytt kirkebygg også skal være synlige i lokalmiljøet, og at nye mennesker som kommer skal oppleve et åpent og inkluderende felleskap.

– *Hvilke konkrete oppgaver kommer du til å ha i menigheten, med tanke på at du deler prestegjerningen med Jens Bjørnsgård?*

– Det er mye som skjer i menigheten i sammenheng med nyetableringen. Vi har hatt noen samtaler om fordeling av oppgaver, men det trengs nok litt tid for å modnes. Det som peker seg ut ved siden av å holde gudstjenester og bibelundervisning, er at jeg er blitt ungdomsprest. Jeg skal også gradvis ta over som skoleprest, og etter sommeren får jeg ansvar for konfirmasjonsundervisningen.

Tekst: Jostein Bendiksen

Foto: Hans Petter Nomme

Konfirmantleir på Ryenberget

"Hva vil du jeg skal gjøre for deg?"

Årets DELK-konfirmanter var samlet på Ryenberget i januar i år.

Det var årets tema på konfirmantleiren 2017. Noen og førti glade, ivrige og forventningsfulle konfirmanter var sammen på Ryenberget en helg i januar. Flest fra Granly, en god gjeng fra Moe, en håndfull fra Skien og en fra Troms var samlet til en helg med felleskap, undervisning og lek.

Det er lett å si som vi har gjort årene før: Dette er den beste leiren med den beste gjengen vi har hatt! Og det er helt sant! Hvert eneste år! For andre gang hadde vi by-leir i Oslo med base på Ryenberget. Det fungerte kjempefint. Byen gir muligheter landet ikke har (og omvendt). Et enkelt, men fint innslag var "blikjentkveldsvandring" til Ekeberg på fredagskvelden. Det var en fin opplevelse for oss provinsielle folk å plutselig møte utsikten over Oslo by night under tåke og stjerneskin. En kombinasjon man ikke skulle tro var mulig. Det sier litt om hva som kan skje i storbyen.

På veien hadde vi gleden av å se på 40 begeistrede konfirmanter pluss en Morten prest skli på holkeføre nedover en tursti, mens de kom tettere på hverandre og ble bedre kjent på raskere tid enn man hadde fått til med all verdens leking på bygda. Det var gøy å gå bakerst og unngå glatta akkurat der ... Lørdagens store høydepunkt var iPad-racet i byen. I år som i fjor ble gruppen utstyrt med iPad, kollektivkort og pågangsmot. Målet: komme seg innom flest mulig poster og løse flest mulig

oppgaver med en gruppe og på et sted de ikke kjente så godt fra før. Resultatet: heidundranes suksess og gøy filmfremvisning på kvelden. Tema for leiren hadde utgangspunkt i Lukas 18,34-45 hvor Jesus spør Bartimeus: Hva vil du jeg skal gjøre for deg?

Gjennom bibeltimer og kveldssamlinger fikk vi jobbet med dette. Jesus stiller oss et fantastisk spørsmål. Hva svarer du? Det kan være flere ting. Tilgi meg. Helbred meg. Vis meg hvor jeg skal gå. Vis meg hva jeg skal gjøre ... Men det kan være skummelt å svare også. For tenk om Jesus gjør noe med ønsket vårt? Konfirmanttiden handler om å bli bedre kjent med Jesus, men den handler også om å bli mere kjent med hva det vil si å leve som kristen! Tør vi stille Jesu spørsmål til hverandre? Hva skal jeg gjøre for deg? Hva kan jeg hjelpe deg med? Noen ganger er konfirmantene helt naturlig flinkere til dette enn oss voksne som har vært kristne en stund. Det har vi godt av å tenke litt på. Leiren ble avsluttet med familiegudstjeneste på Ryenberget hvor konfirmantene deltok med sang, bønn og som kirketjenere.

Troen fikk litt bein å gå på og de ville gjøre noe for menigheten på Ryen. Det var en fin opplevelse. Jeg er takknemlig og glad for å ha vært på leir med konfirmanter som tør å vise at de bryr seg om hverandre og som tør å vise at de bryr seg om Jesus. Vær med å be for årets DELK-konfirmanter!

Tekst og foto: Erling Rantrud

Bjerkely kirke

Utsmykning av kirkerommet

Tekst og foto: Tollef Thorsnes

Utsmykning i kirkerom er en dynamisk og svært kompleks visuell tale eller kommunikasjon. I samarbeid med mange i Nordre Vestfold menighet har jeg hatt gleden av å arbeide som konsulent og kunstner i kirkerommet på Bjerkely.

Noen kommunikative situasjoner vi har tenkt på er høytidsgudstjenester, gudstjenester, barnegudstjenester, oppbyggelige møter, skolegudstjenester, skolens bruk i undervisning, ungdomstreff, kor og muligheter for å fungere i storstuefunksjoner, til konserter eller lignende.

Lys er kanskje den viktigste visuelle uttrykksmåten i et kirkerom. Lys gjør alle ting synlige, Gud selv beskrives som lys, Gud er lys, det finnes ikke mørke i ham, Jesus selv ble lysende på forklarelsens berg. Jesus sier selv: Jeg er verdens lys. I ham var liv og livet var menneskenes lys.

Vi har arbeidet med å forsøke å gjøre dette lyset synlig i alterveggen, på alteret, til dåpen og i lysgloben. I tillegg kan det elektriske lyset brukes meningsskapende på mange måter, og er satt opp med et enkelt brytersystem, typisk en funksjon for gudstjeneste, nattverd, osv.

Selve kirkerommet er et rektangulært rom hvor alterveggen er på den bredeste, lengste vegg. Kirkerommets areal kan dobles ved at skyvedører åpnes til skolens gymsal, som ligger vegg i vegg. Da rommer kirken ca. 350 sitteplasser. Menigheten tenker at det til gudstjenester vil være vanlig å åpne hele rommet – som da blir et nokså kvadratisk rom. Det er

en romlig opplevelse de fleste vil erfare. Kvadratet, som symbol i kristendommen, er tegnet på jorden ut i fra verdens fire hjørner, eller kanskje bedre formulert i vår tid, verdens elementer som ild, jord, luft og vann.

Vi ønsket at dette kvadratet skulle gjøres tydelig og markeres, og at det skulle samvirke med sirkelen og trekanten. Sirkelen er et evighets- og gudssymbol, blant annet fordi sirkelen er uten begynnelse og ende – en form som sier *Jeg Er*. Kirkerommets hovedelement i den forbindelse er alterveggen. Den er sirkelbuet, ca 10 meter lang og laget av tre og stein. I den delen av rommet hvor alterveggen står, er det et opptrinn på ca. 20 cm i hele rommets lengderetning. Opptrinnet følger ikke en rett linje gjennom rommet, men samvirker både med sirkelbuen på alterveggen og det kvadratiske rommet. Dette trinnet markerer en overgang til der mennesker søker Gud gjennom hellige handlinger.

Rett etter inngangspartiet i kirkerommet møter vi på det første opptrinnet, dåpen. I selve trinnet er det markert med 1+2. Det er Gud(1) som sammen med den Den hellige ånd(2) og Jesus(3) gir livets vann i gave. På platået innenfor trinnet står dåpskannen og døpefonten.

På den neste og mer fremskutte delen av opptrinnet står det 3+4 i gullskrift midt på trinnet. Her er det Treenigheten som møter verdens elementer – jord og himmel møtes, det er et hellig møte, derfor er 7 et hellig tall. På dette platået

står nattverdbordet og prekestolen foran alterveggen. Bortenfor dette igjen er det et mindre platå, med innskriften 3X4 i gullskrift midt på opptrinnet. 12 er tallet på disiplene og i rommet er dette korets plassering – rop det ut! Alterveggen er opp til 90 cm høyde, stablet i ulike typer larvikitt og med en toppflate som går fra ende til ende – i en sirkelbuet form.

Larvikitt-alteret møter en trevegg i to lag, hvor det innerste laget er av massiv gran. I granveggen er det gjennomskåret en korsform og symbolene Alfa og Omega på hver side av korset. Disse symbolene lyses opp fra et rom bak. Granveggen er trekantformet, men toppspissen av trekanten møtes ikke i rommet. De møtes i himmelen over bygget. De to andre spissene møter toppen av larvikittvarden. Det blir som et møte i horisonten, et møte mellom himmel og jord, mellom Gud og mennesker.

Til hvert av de liturgiske møblene og utsmykkende objektene er det lagt ned mye tankearbeid og mye praktisk arbeid. Det vil føre altfor langt å redegjøre nærmere for alt her. Men redegjørelse for ett objekt er det plass til. Jeg har valgt døpefonten. For dem som er interessert i å lese mer, vises det til http://tollef-thorsnes.no/utsmykninger/bjerkely_2016.html

Døpefonten er laget av stål og tre. Stålet er sveiset og kaldsmidd til en bærende konstruksjon. Konstruksjonen er komponert opp av de tre grunnformene. Trekantformene i bunnen representerer korset. Trekantformene danner et kvadrat

Illustrasjon 1

Illustrasjon 2

som representerer verdens fire elementer. Sirkelen som omslutter dåpskaret, representerer Gud. Dåpskaret er dreid på endevend ut av en rotstokk i harpiksrisk furu (fra familien Mørken/Himberg på Skalberg i Ramnes). Dåpskaret er 50 cm i diameter. Midt i bunnen av dåpskaret er margen, kjernen og rotskuddet. Så bygger årringer seg på som sirkler, før de på sidene i karet går over i en flammende overflate. Rotskuddet, kjernen, representerer Jesus, årringene representerer tiden og de troende. Flammene på sidene representerer underet med Den hellige ånd, dåpens gave.

Oppe i dåpskaret er det i kjernen felt inn to trestykker. Det ene er en rund almebit på 11 cm. I den er det innfelt to setninger fra Bibelen: «Jeg er davids rotskudd og ætt» og «Den som tørster, skal komme, og den som vil, skal få livets vann som gave.» Teksten representerer hva som skjer i dåpen og samvirker utfyllende med hva furudelen av dåpskaret formidler. Almebiten er det samme materialet som er i tappene som holder på manuskriptholderen i prekepulten. Materialmessig gir det en relasjon til at alle som er døpt, har fått kraft til å fortelle om det gode budskap. I den innfelte almebiten er det felt inn en due som er laget av lind. Formen på duen er hentet fra en av de klassiske og kjente duetyper som er brukt for å representere Den hellige ånd. Materialvalget gir en relasjon til den utskårede duen i alterveggen.

Jeg tror det å kunne gjøre troen, sammen og alene, er styrkende. Bønn under lystenning, sang og vandring, er eksempler på det å gjøre tro sammen. Det blir spennende å se hvordan det å gjøre tro sammen vil utvikle seg i kirkerommet på Bjerkely.

Illustrasjon 1

Kirkerommet i Bjerkely kirke.

Illustrasjon 2

Den ytre delen av treveggen er av skårne lindebord som er lagt kant i kant. Det er ulik bredde på bordene. Lyset bakfra vil kunne skinne gjennom sprekene i tillegg til symbolene med duen som Den hellige ånds nærvær, og brødfisken som måltidet.

Illustrasjon 3

Helt midtstilt i toppflaten av altervarden, rett under korset, er det en åpen bok laget i stein, i blue pearl, regnet som den vakreste av larvikittslagene. Steinboken er et symbol på Ordet og den levende stein.

Illustrasjon 4

Dåpssted, kanne og døpefont.

Illustrasjon 5

Detaljer i dåpskaret.

Illustrasjon 6

Lyssteiner fra lysgloben plassert på altervarden.

Illustrasjon 4

Illustrasjon 5

Illustrasjon 3

Illustrasjon 6

A portrait of Kåre Solberg, a middle-aged man with glasses, wearing a dark sweater over a collared shirt. He is looking directly at the camera with a neutral expression. The background is slightly blurred, showing what appears to be a room with papers or posters on the wall.

Om underskudd,
budsjettstyring
og fast givertjeneste

Kåre Solberg om økonomien i DELK

Hvordan er egentlig den økonomiske situasjonen i DELK?

Vi har tatt en prat med DELKs styreleder Kåre Solberg om økonomiske fokusområder og underskuddet i 2016.

- Hva har skjedd? Har inntektene sviktet eller har utgiftene økt mer enn det som var planlagt?
- DELK sentralt hadde et underskudd i 2016. Det skyldes ikke for mange prester, siden menighetene selv følger opp i henhold til den stillingsprosenten hver menighet har forpliktet seg til. På dette området har det vært viktig å ansvarliggjøre den enkelte menighet, og styret er godt fornøyd med denne løsningen som fungerer meget bra, sier Kåre. – Etter at det nye styret kom på plass har vi også jobbet mye med å restrukturere kontoene og økonomien i DELK.
- Vi opplevde en svikt i tilskuddet fra staten på 140 000 kroner i 2016, men en liten økning fra kommunene. Bidraget fra stat og kommune var totalt på 3,17 millioner kroner. Det var 110 000

kroner mindre enn vi hadde trodd det skulle bli. I tillegg økte vi bidraget til lokalmenighetene med 100 000 kroner. Jeg må også nevne at DELKs misjonskasse hadde et underskudd på 200 000 kroner i fjor. Det blir spennende å se hvordan alt går nå som statskirken er fristilt og vi ikke vet helt hvilke økonomiske føringer som blir lagt i tiden som kommer.

At det offentlige tilskuddet går ned får også konsekvenser for lokalmenighetene i DELK.

- Vi gir støtte til prestetjenesten på nye steder i noen år, og en slik støtte i oppstartsfasen er en villet satsing for å hjelpe nye menigheter i etableringsfasen, sier Kåre.
- IKT-satsingen i DELK er omfattende, og nye nettløsninger og overgang til Office 365 har blitt kostbar. Men her har vi ikke noe valg, vi må være med på den digitale utviklingen.

Budsjettdisiplin

- Når det er vedtatt et budsjett i DELK, må vi ha en god budsjettstyring. Dette betyr også at vi må fokusere på budsjettdisiplin både sentralt og lokalt i menighetene, og vi må alltid stille

spørsmålet om vi har penger til det før vi går i gang med nye prosjekter. Dette er svært viktig, og styret har jobbet med akkurat dette en god stund. Vi kommer til å ha økt fokus på budsjett-disiplin i tiden fremover.

Fast givertjeneste

- Et annet viktig fokusområde og et overordnet prosjekt for styret er viktigheten av å få mest mulig av gaver og bidrag over på fast givertjeneste, sier Kåre. – Økonomiutvalget er i gang med å lage et underlag som blant annet styret og de lokale menighetene kan bruke når det gjelder hvordan vi samler inn og hvordan vi bruker de midlene vi har. Her kommer også VIPPS og andre betalingsordninger inn i bildet.
- Vi må følge med i det som skjer på disse områdene og tilpasse oss de nye tidene som kommer, derfor er det viktig at noen jobber med disse spørsmålene også.

- Til slutt vil jeg bare minne om at beløpet for skattefradrag i år er på 30 000 kroner, avslutter Kåre.

Tekst og foto: TFR

DELK for første gang i Nord-Troms

Det evangelisk-lutherske kirkesamfunn (DELK) hadde sin første samling i Nord-Troms 4. – 5. februar. Der har DELK foreløpig 11 medlemmer. Taler var DELKs prest i Østfold, Boe Johannes Hermansen.

Alle samlingene ble holdt på LHL-bygget på Storslett i Nordreisa. Lørdag var det bibeltimer med temaene: "Hva kjennetegner den kristne kirke?" og "Hvilke kirkelige utfordringer står vi overfor i dag?".

Søndag formiddag var det gudstjeneste med skriftemål og nattverd, hvor Hermansen talte over dagens tekst om den lamme mannen. Vel 40 personer deltok i samlingene.

DELK i Nord – program for våren 2017

Nordreisa: 1. – 2. april: Ragnar Andersen

Alta: 22. – 23. april: Arild Minnesjord
Nordreisa: 13. mai: (konfirmasjons-gudstjeneste) Boe Johannes Hermansen

Alta: 14. mai: Boe Johannes Hermansen

Nordreisa: 10. – 11. juni: Olaf Engestøl

Se også facebooksidene: DELK i Nord

I Nordreisa:

Lørdag: bibeltimer kl. 17.00 og 19.00.

Søndag: gudstjeneste kl. 11.00.

Alle samlingene blir i LHL bygget på Storslett.

Kontaktperson: Jon-Vidar Persen,
tlf. 473 58 875, e-post adresse:
jvpersen@gmail.com

I Alta:

Lørdag: bibeltimer kl. 17.00 og 19.00.

Søndag: gudstjeneste.

De fleste samlingene blir i Alta Frikirke.

Kontaktperson: Sverre Hansen,
tlf. 905 12 148, e-post adresse:
hanpro@frisurf.no

Nye ressurser inn i Menighetsplantingsarbeidet

Fra nyttår har Olaf Engestøl og Bertil Anderson blitt en del av menighetsplantingskomiteen i DELK, slik at denne nå består av Olaf, Bertil, Boe Johannes Hermansen, Unni Fadum Moen, Rolf Ekenes og Eirik Thorvaldsen.

Olaf, Bertil og Eirik vil også være med i DELKs nasjonale læringsnettverk som følger SENDT Norge sitt 4-årige prosjekt. Dette læringsnettverket er tenkt å bestå av 5-7 personer som jobber for å virkeliggjøre vår visjon om å vinne nye for Jesus og gjerne plante nye menigheter i Norge. Dette blir gjort på en veldig konkret og jordnær måte.

Vi blir utfordret til å finne ut hvilke ressurser, muligheter og drømmer vi i DELK har. Dette holdes så opp mot utfordringer og hindringer. Så blir vi utfordret på å finne veien videre, hvor ønsker vi å være om noen år som organisasjon. Hvilke mål ønsker vi å jobbe mot, hvilke mål/endringer er realistiske på kort sikt, og hvilke må vi ha som mer langsiktig mål.

Vår store utfordring er jo at vi som enkeltmennesker liker komfort. Det er så behagelig når alt er som det alltid har vært. Det er så trygt og godt når vi kan være i grupper med mennesker vi har kjent lenge. Spørsmålet er om vi når nye med evangeliet når vi velger dette. Menighetens utfordring kan bl.a. være at organisering, aktiviteter og fokus ikke er rettet mot utadrettet arbeid, men kan være preget av vedlikehold og konservering.

Vær gjerne med å be for at vi som enkeltmennesker og menigheter kan se viktigheten av dette arbeidet. Vårt arbeid er helt forgyves hvis det ikke er Gud som bygger sitt

Eirik Thorvaldsen er leder i DELKs komite for Menighetsplanting. Foto: TFR

rike gjennom oss. Vi kan arrangere mye, men det er kun Gud som gir vekst, utrustning, frimodighet, lyst og glede, og samtidig skaper tro hos nye mennesker.

Be om at vi alle må se hvor mye vi er elsket av Jesus, slik at hans kjærlighet driver oss ut til mennesker Gud sender oss til, de vi møter i vår hverdag, eller de vi oppsøker. Trenger du frimodighet og styrke? Alt makter jeg i han som gjør meg sterk. Fil 4.13.

I Jesus kan vi gå med frimodighet, han kan mer enn alt, også å gi oss det vi trenger når vi går på hans ord.

Lykke til!

Eirik Thorvaldsen

Les mer om SENDTNORGE på www.sendtnorge.no.

Møtelisten

Gudstjenester og søndagsmøter 2. kvartal 2017

Dato	Søndag	Prekentekest	Oslo	Nore	N. Vestfold	Tønsberg	Horten	Sandefjord	Telen
02.04.2017	4. søndag i fastetiden	Joh 11,45-53	BA n 2		ER 7	JEA 3	MA n 7	11.00	11.00
09.04.2017	Palmesøndag	Joh 12,12-24	11.00		11.00	11.00	X		11.00
13.04.2017	Skjærtorsdag	Matt 26,17-30	UA n 17.00		MA n	JEA n 18.00	ER n 17.00	ER n 3	BA n 18.00
14.04.2017	Langfredag	Luk 22,39-23,46	11.00		11.00	11.00	08.30		11.00
16.04.2017	Påskedag	Luk 24,1-9	KHE 11.00 1	MA n 1	HN 1	JEA 1		ER 1	JeBj n
17.04.2017	2. påskedag	Luk 24,13-35				11.00	ER n 1		11.00
23.04.2017	2. søndag i påsketiden	Joh 21,1-14	11.00		11.00	11.00		11.00	RE n 2, JeBj n
30.04.2017	3. søndag i påsketiden	Joh 10,11-18	KHE n		JEA n 7	MA n 6	11.00		11.00
07.05.2017	4. søndag i påsketiden	Joh 16,16-22	11.00		MA/JEA 7	11.00	BJH 4	ER konf	JeBj n
14.05.2017	5. søndag i påsketiden	Joh 15,1-8	JeBj n 7	BA	11.00	JEA/MA konf		11.00	11.00
17.05.2017	Grunnlovsdagen	Luk 1,50-53	14.00			JEA 4	MA 10.00		13.00
21.05.2017	6. søndag i påsketiden	Luk 18,1-8	X		11.00	11.00	BA n 2	KHE n 3 X	JeBj n
25.05.2017	Kristi himmelfartsdag	Mark 16,19-20	UA n		MA n 7	BJH 7	11.00		11.00
28.05.2017	Søndag før pinse	Joh 15,26-27	11.00		11.00	11.00		11.00	11.00
04.06.2017	Pinsedag	Joh 20,19-23	UA n 11.00 1		MA 1	JEA n 1	ER n 1	ER n 17.00 1	JeBj n
05.06.2017	2. pinsedag	Joh 16,5-11		MA 1			11.00		11.00
11.06.2017	Treenighetssøndag	Matt 28,16-20	11.00		11.00	11.00	JeBj n 7	11.00	17.00, BA
18.06.2017	2. søndag i treenighetstiden	Matt 3,11-12	KHE n 7		MA n 7	JEA 2	11.00	ER n 3	11.00
25.06.2017	3. søndag i treenighetstiden	Luk 14,15-24				ST.HANS STEVNE			

X) Fellesmøte
med Moe menighet
i Sandefjord

X Fellesmøte
med Ryenberget
menighet
i Sandefjord

Møtene holdes
(Normisjon)
Sa = Sauherad

Ny bok

Tittel: Møter med Luther

Forfatter: Knut Alfsvåg

Martin Luther er en av den europeiske historiens mest innflytelsesrike personer. Hva gjorde ham så viktig?

Hva var det ved hans tro og tanke som ga han slik innflytelse? Kan hans måte å gripe an sin tids utfordringer på, ha noe å si oss i møte med vår tids utfordringer?

Denne boken er et forsøk på å tenke igjen-
nom disse spørsmålene på en måte som
stimulerer og utfordrer til debatt.

Knut Alfsvåg er professor i systematisk
teologi og en av våre fremste Luther-
kjennere.

Boken utgis av Luther Forlag

Pris kr. 249,-

Utgivelsesår: 2017

Innbinding: Mykbind m/klaff

ISBN: 9788253148502

Språk: Bokmål

I salg fra DELK-forlaget.

Nettbutikk: www.delkforlaget.no

mark	Dalane	Sotra	Bergen	Østfold	Kr.sand	Dato
00	OEng 2			BJH n		02.04.2017
00			JaBy n	RA n X	OEng n 3	09.04.2017
3.00 2	OEng n 3	JaBy sn1	JaBy n	RA sn 19.00		13.04.2017
00			JMS	RA	OEng 3	14.04.2017
1	OEng 1 18.00		JaBy n	UA n	OEng n 1	16.04.2017
00				RA n		17.04.2017
17.00 2 Sa				11.00	11.00	23.04.2017
00	OEng n 2		JMS n	BJH n		30.04.2017
j 3			JaBy n	RA n	KHE n 3	07.05.2017
00	OEng 3	JaBy n	JMS n	ER n		14.05.2017
00						17.05.2017
konf	ER n 2			BJH n	11.00	21.05.2017
00			JMS n	12.00	OEng n 3	25.05.2017
00			JaBy n	JEA n		28.05.2017
n 1	OEng 1		JaBy n	BJH n	OEng n 1 18.00	04.06.2017
00				BJH n		05.06.2017
A n 1 Sa		MA n1	MA n	11.00		11.06.2017
00	OEng n 3		JMS n	BJH n	OE n 3	18.06.2017
						25.06.2017

des på Hauges
shuset)
erad

Sted for
Gudstjenestene
i Østfold: se
DELKs nettsider
www.delk.no.

Initialer / navn:

AM
Arild Minnesjord
BA
Bertil Andersson
BJH
Boe Johannes Hermansen
ER
Erling Rantrud
HJS
Hans Johan Sagrusten
HN
Herman Næss
JaBy
Jan Bygstad
JEA
Jan Erik Askjer

Ofring til:

- 1 – Offer til prestetjenesten
- 2 – Misjonen
- 3 – Lokalt menighetsarbeid
- 4 – DELKs skoledrift
- 5 – Nødhjelp
- 6 – Ungdomsarbeid
- 7 – Andre formål

JeBj

Jens Bjørnsgård

JMS

Jon Magne Sønstabø

KHE

Kristoffer Hansen-Ekenes

MA

Morten Askjer

OE

Ottar Endresen

OEng

Olaf Engestøl

RA

Ragnar Andersen

RE

Rolf Ekenes

UA

Ulf Asp

Initialer = gudstjeneste

kl 11.00 om ikke annet er oppgitt.

Kun klokkeslett = møte.

X = fellesgudstjeneste/fellesmøter.

n – Nattverd

sn – Skriftemål og nattverd

NB! Endringer kan forekomme.

Følg med i kalenderen for din

menighet på www.delk.no

DELK-forlaget har flere aktuelle Luther-bøker

- De sju botssalmene – Martin Luther, kr 98
- Et kristenmenneskes frihet – Martin Luther, kr 75
- Store katekisme – Martin Luther, kr 100
- Levende tro – frimodig bekjennelse, En innføring i vårt lutherske trosgrunnlag – James A. Nestingen, kr 130
- Luthers lille katekisme, Kirkens bekjennesskrifter kr 60. Denne kommer i ny utgave, se under

DELK-forlaget kommer med flere titler i 2017. De har tidligere vært utgitt på andre forlag. Det meste skal være i salg innen St. Hans. Følg med på www.delk.no eller DELK-forlagets nettside www.delkforlaget.no.

- Skriften vitner om Kristus – Jan Bygstad
- Lutherboken – Svend Lerfeldt
- Om den trellbundne viljen – Martin Luther
- Lille katekisme* – Martin Luther

*Tittel ikke endelig fastsatt. Boken vil også inneholde Augustana, Apostolicum, Nicenum og Athanasianum.

Møteuke i Skien

Under søndagsmøtet i møteuken takket Jens Bjørnsgård (tv.) Fredrik Minnesjord og Gunnar Hvale ved avsluttet tjenestene som eldstebrødre.

Uke 6 var ikke en hvilken som helst uke i Skien. Det var møteuke. Møtene var et samarbeid mellom DELK Telemark og NLM. Temaet og tittelen for møteuken var "Å kjenne Kristus", og hadde Filipperbrevets kapittel 3 som den røde tråden.

Fra tirsdag 7/2 til søndag 12/2 var lokalene i Lundegata 15, som DELK Telemark for tiden benytter som møtelokale, fylt av mennesker og forventninger.

Møteuken var et samarbeid mellom DELK og NLM (Norsk Luthersk Misjonssamband). Disse dagene talte Kjell Dahlene fra NLM. Møtene var i hovedsak kveldsmøter, med unntak av avslutningsmøtet på søndagen.

Denne søndags formiddagen var det også tid for å takke av eldstebrødrene Fredrik Minnesjord og Gunnar Hvale. I forkant av hvert møte ble det invitert til en halvtimes bønn. Som møtefølgeren kunne fortelle, er Kjell Dahlene

opprinnelig fra Porsgrunn. Han har forkynt i NLM-sammenheng helt siden 1961. Dahlene har fungert som forsamlingsleder i Mandal, Kristiansand og Stavanger. Han har også virket som lærer og rektor ved Fjellheim bibelskole i Tromsø, og er forfatter av nærmere 20 bøker. Musikken i denne møteuken var variert og bestod av musikkrefter fra både DELK og NLM. Blant andre bidro Høy Løvland og gruppa 4Jesus fra Moe menighet, Mikael Fahre fra DELK Telemark og Torstein, Helge og Elisabeth Lindhjem fra NLM.

Møteukens tittel var altså "Å kjenne Kristus". For Dahlene var det viktig få fram hva oppstandelseskraften betyr i hvert enkelt liv. – Jesu død og oppstandelse har en betydning i våre liv. Jesus tok ikke bare på seg mine synder på korset. Hele han ble korsfestet for hele meg. Jeg og mitt liv er korsfestet med Jesus, sa Dahlene til Underveis da vi tok en prat etter søndagens møte.

– Paulus møtte Kristus, og gikk både åndelig og personlig konkurs. Men det han fant, var mye rikere enn det han mistet. Å kjenne Ham er det viktigste jeg ville peke på denne uken. Det å

Hva gjør vi med disse tiggerne?

Noen møter på dem ofte, og noen sjelden. Men usikkerheten kan fort komme når vi ofte eller sjelden ser dem. Tiggerne. Hva gjør vi når vi møter dem? Går vi forbi, eller hilser vi? Gir vi penger, eller er vi redde for hvor disse pengene ender opp? Det kan være vanskelig å vite hva man skal gjøre, og hvordan man kan vise medmenneskelighet. Underveis har tatt en prat med Reidun Hvale, som har mange tanker rundt dette.

– Jesus er glad i alle mennesker, sier Reidun Hvale fra Porsgrunn. Hun er engasjert i samarbeidsutvalget som har jobbet med sammenslåingen av DELK-menighetene i Porsgrunn og Skien. Til daglig jobber hun ved Frivillighetssentralen, som har lokaler inne på Gulset-senteret, et lokalt kjøpesenter et par kilometer fra Skien by. Frivillighetssentralen er et selvstendig initiativ, men har tilknytning til Gulset kirke. Hvale tar også videreutdanning

innenfor diakoni. Hun understreker at Jesus er glad i alle mennesker. Det må vi aldri glemme.

I sin jobb ved Frivillighetssentralen, er det ikke forkynnelse som er oppgaven hennes. Senteret jobber med praktisk hjelp for mennesker som trenger det. Mange av dem er nye landsmenn med nok av utfordringer i det daglige. – Om vi ikke alltid kan forkynne, kan vi uansett vise oss som medmennesker. Der vi gjør noe godt, gjør Jesus det gjennom oss, sier Hvale. Når det kommer til hvordan vi som kristne bør møte tiggerne, minner hun oss om viktige ord. – Vi kan skape fotspor av Jesus der vi ferdes. Om vi ikke ønsker å gi penger, kan vi i alle fall smile og si "hei". Hvale er opptatt av det å være et medmenneske. Det er både lett og vanskelig, men det handler om å bry seg. Vi er enkeltmennesker, men vi går også i en menighet. Hvordan kan menigheter forholde seg til mennesker i nød? I arbeidet med sammenslåin-

gen av DELK-menighetene i Skien og Porsgrunn har Hvale tenkt mye på hvordan en ny menighet kan være en ressurs i nærmiljøet. I et nytt kirkebygg i tilknytning til Skauen skole vil menighetsbygget være plassert midt i et område med mange boliger, og et godt stykke fra andre kirker. – Her må vi være medmennesker. Ikke stenge oss inne i kirkelokalene. Vi må ikke være oss selv nok, sier Hvale. – Som menighet kan vi påvirke et lokalsamfunn, og som Jesu etterfølgere bør vi vi gjøre et forsøk.

Varme og imøtekommenhet kan vi alle gi dem vi ser rundt oss, så får vi selv ta stilling til om vi ønsker å gi tiggere noe fra egen lomme eller ei. Det kan være fint å ta det med i bønn. – Menneskeverd er uansett viktig å ha i tankene, minner Hvale oss om. Det er fint å vite at vi kan skape fotspor av Jesus der vi ferdes.

Tekst: Jostein Bendiksen

ha samfunn med Ham, og ikke hans gjerninger, hans gaver eller hva han har utrettet. Den personlige relasjonen med Kristus er viktig for oss.

Underveis tok også en prat med en av eldstebrødrene i DELK Telemark, Magnus Minnesjord, om denne ukens møter. Nådebudskapet er det han sitter igjen med som ukens viktigste moment. – Jeg kjenner en taknemlighet for fellesskapet og for det sterke nådebudskapet. Kjell Dahlene fortalte om en som vitnet på et møte og sa at Gud stadig minte ham på hans gamle synder. Dette hadde Dahlene følt var feil og ikke i tråd med Guds ord, og det kjenner jeg meg igjen i. Gud har glemt mine synder! Jeg er tilgitt når jeg ber om tilgivelse. Dette nådebudskapet er viktig og sterkt.

Uke 6 ble en god uke i Skien. Møtene ble godt besøkt, og mange kjente en velsignelse av å delta i fellesskapet i Misjonshuset Hauges disse dagene. Grunnleggende og gode ord om å kjenne Kristus er blant det vi tar med oss fra møteuken.

Tekst og foto: Jostein Bendiksen

Reidun Hvale.

Japan

Jazz-pianist og -vokalist søker etter Gud

Ekteparet Hiroko Omori (55) og Kazuhiro Omori (60) er jazzmusikere. Våren 2016 flyttet de fra travle Nishinomiya by til Najio, som er en stille drabantby. Hennes foreldre og to døtre bor sammen med dem. I huset har de musikkstudio, hvor de øver og underviser, gjerne sammen. Og av og til opptrer de på scene.

Det har skjedd noe hos dem etter de flyttet til Najio, forteller Hiroko. Tunge byrder, som de hadde i seg på hver sin måte, kom opp. De har ikke kirkelig bakgrunn, men fant på nettet at det fantes et kristent husmøte i området hvor de bodde. Det husmøtet var ikke virksomt, men de ble introdusert for et kristent ektepar som bodde i nærheten. Og gjennom dem ble de introdusert for Takarazuka lutherske kirke. Litt etter at de ble kjent med hverandre, måtte disse kristne naboene flytte til Thailand pga. arbeid. Men de har betydd mye, den lille stunden de var sammen med Omori sine.

I Takarazuka kirke kan Omori ikke komme på formiddagsgudstjeneste pga. arbeid. Men de kommer på bibelstudiegruppe hver onsdag, og kveldsgudstjeneste "International Night", hvor undertegnede har ansvar to søndager i måneden.

Selv har Kazuhiro lest hele Bibelen, og nå leser han den for andre gang. Kazuhiro understreker at han trenger Guds tilgivelse. Han sier at det har vært mye fristelser i livet, og han sammenlignet seg selv alltid med andre, og ble enten hovmodig eller mismodig når det gjaldt musikalske evner. Men nå ble han kjent med Jesus. Han opplever at han kan se på Jesus og ikke sammenligne seg selv med andre. Slik ble det mye lettere. Hiroko har også lest mye i Bibelen og synes Gud svarer på mange av hennes spørsmål gjennom bibelstudiene og talene hun hører. Hun sier at noe slikt som står "Dere har ikke utvalgt meg, men jeg har utvalgt dere..." (Joh 15,16) føler hun har skjedd med dem siden de flyttet til den rolige drabantbyen.

Hiroko Omori og Kazuhiro Omori er jazzmusikere.

De vil så gjerne bruke seg selv for Guds rike, og 11. desember var det International Night hvor Hiroko & Kazuhiro Omori hadde Julekonsert.

Jeg ber og håper inderlig at Gud vil lede dem til å bli Hans barn.

*Tekst og foto:
Torkel Alfsvåg-Ekenes*

Å bygge Guds rike

På Moe skole er vi heldige som får lov til å forkynne Guds ord og dele det beste vi har med elevene. Gjennom fag og skolehverdag skal Ordet prege det elevene lærer og bygger livene sine på. Sammen kan vi bygge mennesker, bygge samfunn og bygge Guds rike!

Besøker du sløydavdelingen på Moe, er det stor sannsynlighet for at du møter noen ivrige, nevenyttige elever som elsker å snekre. De bygger noe helt konkret, nemlig en gapahuk.

Denne høsten har de laget en avtale med Sandefjord Jeger og fisk og Sandefjord kommune, der de skal bygge flere gapahuker som skal settes ut ved turområder i kommunen og langs Unnebergbekken, til allmenhetens glede og frie benyttelse.

Linnea Ellingsen er en av elevene som har valgt faget «arbeidslivsfag». Hun valgte faget istedenfor språkfag fordi hun er praktisk anlagt og liker å snekre. «Hvordan tror du turgåere i Sandefjord vil reagere på dette?» spør jeg henne. «Ikke bare vil de like å ha en gapahuk der de kan finne ly, ta en pause, en kopp kaffe og kanskje grille litt», svarer Linnea. «Men de blir også kjent med skolen vår på en helt annen måte. De ser at skolen og elevene bidrar med noe godt i lokalsamfunnet. På den måten ser de kanskje ikke på skolen vår som noe

fjernt, annerledes og noe litt «ukjent kristent». Et slikt prosjekt gjør også at vi blir kjent med mange, får godt omdømme, og det kan nesten være en lavterskel for å komme i kontakt med de som bor i nærmiljøet. Det er nok ikke sikkert så mange av dem ville kommet til kirke hvis vi inviterte til det, men en god prat og en kaffekopp rundt bålet i gapahuken kan lede til mye bra. Det er nesten som et misjonsprosjekt i nærmiljøet det», forteller hun fornøyd.

Gapahuken de har ferdigstilt nå, er plassert i turområdet i Marum. De skal lage 5 – 6 til som skal settes ut langs Unnebergbekken og ned til vannet. Materialene har de fått gratis av Bergene Holm AS, og med de

to nevenyttige og kreative lærere Øyvind Klavenæs og Vidar Numme er elevene godt fornøyd med det nye faget. «For oss som synes det er mye teori i skolen, er det hyggelig å kunne bruke hendene og kreativiteten», sier Linnea før hun svinger hammeren over nye prosjekter.

Jesu budskap er at «Guds rike er nærværende». Guds rike er en dimensjon der Gudsrike-tanker preger måten vi lever og prioriterer på. Ved å være en aktiv del av kommunen der skolen og elevene blir kjent og tar ansvar, kan vi nå flere rundt oss.

Victoria Holte
Rektor

Musikkuka på Granly skole

Granly skole har i mange år hatt musikkuka siste uke før vinterferien.

Det er en uke der alle elevene i ungdomsskolen jobber mot ETT felles mål: Forestilling på Oseberg kulturhus i Tønsberg. Nok en gang var May Grytnes og Steinar Høiback prosjektledere.

I år var temaet NÅDE. Gjennom sang, musikk, dans og drama formidlet lærere og elever hvilken gave Jesu nåde er. Det er ikke noe vi kan kjøpe med penger, som de trodde i middelalderen. Det er en gave vi får gratis. Men vi må ønske å ta den imot. Gud hater synden, men elsker

synderen. Han gir oss nåde fordi han elsker oss.

Ved siden av dans, drama, kor og band jobbet elevene med kulisser, rekvisitter, kostymer og kafé. Vi hadde også et eget miljøteam som filmet, delte ut sjokolade og gjorde uka ekstra hyggelig for alle.

Tusen takk til alle elever og lærere, og ledelsen ved skolen som gir oss mulighet til å gjøre dette.

Steinar Høiback

Foto: Sveinn Erik Lyngstad, Masterphoto

Alt går i hundre

Plutselig var de små 6-åringene våre forvandlet til gamle 100-åringer over natta. En helt vanlig onsdag i februar feiret 1. klasse ved Ryenberget skole i Oslo at de hadde gått 100 dager på skolen.

«Gamle» damer med skaut, bluser, skjørt og perlekjeder, og «gamle» menn med hatter, bart og bukseseler dukket opp på skolen en vanlig skoledag i vinter. Det viste seg at 1. klasse skulle feire at de hadde gått 100 dager på skolen, og dermed hadde de kledd seg ut. En av gutta hadde til og med grønnsaker formet som tallet hundre i matboksen!

Lærerne gikk også rundt med krokete rygg, foldeskjørt og hjemmestrikka vester, men ikke nok med det. Alt elevene drev med denne dagen handlet om tallet hundre. Regnestykker, sanger, tekster og skriveoppgaver handlet om dette. Til og med pynten i klasserommet. Ekstra stas var det da 2. klasse fikk være med på festen deler av dagen også.

Dette er et eksempel på en kreativ og praktisk dag, som også gjorde at

elevene lærte mye om regning og nye tenkemåter. Begeistring er et av ordene i Ryenberget skole sin visjon, i tillegg til klokskap og omtanke. At elevene

Lærerne Cecilie Persson Bruserud (t.v.) og Kamilla Lunde kledd seg ut som hundre år gamle damer.

blir begeistret over ny læring og motivert av undervisningen, og dermed lærer mer, er et viktig mål.

Kristina Sletten Andersen

Oliver Campbell i 1. klasse var forvandlet til en hundreåring, og hadde til og med tallet hundre i matpakka si!

Kristendomsdager på Skauen

På Skauen kristelige skole har vi i mange år hatt kristendomsdager i februar, i år har ikke vært noe unntak. Som tidligere år ble det tre fine kvelder med tydelig forkynnelse av liv og lære.

Det startet første onsdagen i februar med at ungdomsskolen hadde sin kveld på Hauges. Her fikk vi høre 8. klasse fortelle om Martin Luther og hans historie. 9. klasse presenterte ulike lignelser i en moderne setting. Årets misjonsprosjekt ble presentert av 10. klasse. De snakket også om hva det innebærer å være kristen, og hvordan det kommer til uttrykk i våre liv.

Mellomtrinnet hadde utstillinger i klasseromma først, med bilder, filmer og salg av årets misjonsavis. Temaet for kvelden var "tro". Fra scenen fikk vi lære mer om troen vår på mange måter.

5. klasse hadde en flott musikal om Josef som ble leda av Gud og ble til velsignelse for folket sitt. 6. klasse viste en dans om fiskerne som fikk møte Jesus, og et rollespill om Filip som gikk på Guds ord og fikk lede mange til Jesus. 7. klasse hadde filmet samtaler seg imellom der de stilte spørsmål og ga svar til innholdet i de tre trosartiklene.

Småskolen hadde valgt temaet "Jesus lærer og hjelper". Elevene forkynte inn-

holdet i kristendomsplanen på en variert måte og formidlet Bibelens budskap til alle de tohundre fremmøtte. Gymsalen ble full denne februarkvelden, og det ble en fin fest og en flott feiring av skolens viktigste fag. Misjonskafeen solgte pølser og brød, kaker, kaffe og brus for 15 000 kroner. Elevene i sjette klasse solgte sin misjonsavis både på mellomtrinnet og småskolens kristendomsdag og fikk inn 974 kroner. Disse midlene skal gå direkte til skolens misjonsprosjekt, som i år støtter Norsk Luthersk Misjonssambands arbeid i Mongolia.

Tekst og foto: Skauen kristelige skole

Bjerkely med samlokalisering av skole og kirke

Fra en dugnad i lokalene til nye Bjerkely skole.

I august 2011 slo menighetene Døvik, Solberg og Venneborg seg sammen til Nordre Vestfold menighet. Man samlet seg i første omgang i Døvik kirke og startet prosessen med å finne et nytt sted hvor den nye menigheten kunne satse.

Bjerkely skole har drevet i sine nåværende lokaler siden 1922. Behovene har endret seg siden den gang, og man har utnyttet nåværende bygningsmasse til fulle. Likevel oppleves skolen som for liten. Da man først skulle se etter nye bygg og tomter, ble det besluttet å se også etter mulighetene for å samlokalisere skole og kirke. Man endte opp med å kjøpe et bygg på nabotomten til Døvik kirke hvor et nytt menighetssenter skulle bli til.

Menigheten valgte etter en navnekonkurranse navnene Bjerkely menighets-senter og Bjerkely kirke. Elevrådet på Bjerkely sa seg meget godt fornøyd, de var nemlig blant dem som hadde ivret

for å beholde Bjerkely-navnet og mente at alt bare burde hete det.

Etter iherdig dugnadsinnsats over lengre tid kom første søndag i advent 2016, og alt sto klart til at det nye kirkebygget kunne vigsles, og man hadde også en høytidelig åpning med hilsener og taler. Bjerkely skole kunne ha julegudstjenesten sin i den nye kirken, og elevene synes det var storveis med de flotte lokalene.

Et ambisiøst tidsskjema er opprettet, og skolen skal stå klar til skolestart høsten 2017. Man har leid inn noe ekstra hjelp for å rekke det, dugnadsinnsatsen er fortsatt betydelig, og vi er enige om at dette rekker vi! Ansatte og elever på Bjerkely skole gleder seg stort til å få flytte inn i nye, flotte lokaler til høsten og takker menigheten i Nordre Vestfold for at de har valgt å gå for dette store løftet, både for menighet og skole.

Mathias Døvik,
rektor Bjerkely skole

DELKs langtidsskalender på nett

I langtidsskalenderen finner du en oversikt over en del viktige DELK-arrangementer som finner sted i tiden fremover. Oversikten blir oppdatert fortløpende, og det er her du bør lete hvis du vil vite hva som skjer mer enn seks måneder frem i tid.

Arrangementer som finner sted de nærmeste seks måneder, blir oppført i kalenderen på DELKs hovedside og i den enkelte menighets kalender.

I langtidsskalenderen finner du blant annet datoer for konfirmasjoner i årene fremover.

KONFIRMASJONER

2017

- Oslo, ingen konfirmasjon
- Sandefjord, 7. mai
- Telemark, 21. mai
- Vestfold, 14. mai

2018

- Oslo, 6. mai
- Sandefjord, 6. mai
- Telemark, 20. mai
- Vestfold, 13. mai

2019

- Oslo, 5. mai
- Sandefjord, 5. mai
- Telemark, 19. mai
- Vestfold, 12. mai

2020

- Oslo, 3. mai
- Sandefjord, 3. mai
- Telemark, 24. mai
- Vestfold, 10. mai

Hele oversikten finner du på følgende nettadresse:

delk.no/langtidsskalender-for-delk/

Fra den første skolegudstjenesten i Bjerkely kirke.

– Dette gir meg mot til å møte veldig vanskeligstilte mennesker

Hamideh Valand har i 20 år vært evangelist i DELK. Hun er bosatt i Egersund, er selv iraner og kom til tro som voksen. Gift med Per Emanuel, har tre døtre og to barnebarn.

Hamideh har vært svært aktiv som evangelist blant iranere og andre innvandrere. Mange har kommet til tro og blitt døpt. Hun er stadig i kontakt med folk som trenger hennes råd og undervisning – og ikke minst hennes åndelige veiledning. Virksomheten hennes med å formidle evangeliet har også provosert en del mennesker, og flere ganger har hun blitt truet. Hun har også blitt fysisk angrepet. Evangelisten har reist mye i sin tjeneste for å møte folk. Nå gjør hun sin tjeneste sittende i sin egen stue – gjennom telefonkontakt og forbønn.

I flere år har Hamideh levd med store helseplager. Hun strever med å gå, kan ikke bære, og legen anbefaler henne ikke å drive med reisevirksomhet lenger. I tillegg lever hun med konstante smerter.

Med en liten aksent forteller hun svært levende på norsk:

– Slik det er blitt, har jeg kunnet være til hjelp for mange. Spesielt norske brødre og søstre som nå står i det arbeidet jeg har stått i. Sykdommen har hemmet meg og jeg har mye smerter, men det har ført til at jeg har bedre anledning til å være stille for Herren, og det har blitt veldig oppløftende for meg. Herren har brukt lidelsen min til å hjelpe andre som lider fysisk eller psykisk i livets kriser.

Hamideh merker at erfaringen med Gud har skjenket henne en visdom hun ikke ville hatt uten lidelsene hun har fått lagt på seg. På grunn av smertene får hun

Hamideh Valand.
Foto: Per Emanuel Valand

ofte ikke sover og må tidlig opp.

– Og så ber jeg og legger Bibelen forsiktig på fanget. Jeg kan ikke bli slik jeg kunne før, men opplever at Herren tar meg inn i et stille rom, gir meg sitt stille kyss, noe åndelig trøstende. Og dette gir meg mot til å møte veldig vanskeligstilte folk.

Hun får stadig del i medmenneskers tunge historier.

– En ung mann som har vært utsatt for incest av far, onkel og eldre søsken, har søkt tilflukt i Norge i håp om å bli hørt. «Jeg er livredd, jeg er livredd!» kan han ofte i dyp fortvilelse begynne samtalerne.

Hadde han ikke hatt Hamideh å ringe til, hadde han kommet til å ta sitt eget liv. Han har fortalt at bønnene som Hamideh ber, roer han mer enn noen tabletter kan gjøre.

En mann leste det som står i Koranen om Jesus. Han hadde blitt nysgjerrig på hvem han er. Nylig hadde han sett Jesus-filmen, og han fortalte Hamideh at han hadde grått i flere timer og gjerne ville kalle han Guds Sønn.

En afghaner fortalte Hamideh hvordan det ikke var lov å stille spørsmål ved landets religion der han kom fra. Han er berørt av hvordan han har møtt norske kristne som er så kjærlige og ærlige.

Hamideh gir dyrebar hjelp til å komme videre. Hun er veldig klar over at det hun har å gi andre, har hun ikke av seg selv, men får det fra sin Herre og frelser.

Når Hamideh kan fortelle folk at hun selv er tidligere konvertitt, får hun ofte viktige samtaler med folk som snakker hennes morsmål, farsi. På kjøpesenteret kan hun møte folk hun ser er nye her til lands med et blidt: «Velkommen til Norge!»

En gammel mann som Hamideh har hatt mye kontakt med, spurte nylig om hun kunne skaffe en persisk bibel og noe på persisk som forklarer den kristne tro. Det kunne Hamideh skaffe. Han trengte å få svar på spørsmålene han hadde. Kona hans og døtrene har fortalt hvordan han før var mye sint, oppfarende og krevende, mens han nå kan takke for maten og fortelle at han har en fantastisk kone!

Hamideh Valand har stadig en liten stilling som evangelist i DELK og vil gjerne fortsette i tjenesten så lenge Herren gir henne styrke til det.

Ulf Asp
misjonssekretær

Forsoningsutvalget – hva er det?

I Forsoningsutvalget i DELK (FU) sitter Reidun Hvale, Lars Tony Fevang, Sigrun Horn, Elisabeth Fehn Olsen, Tore Slettvik og tilsynsmann Rolf Ekenes.

FU skal drøfte hva DELK kan gjøre konkret for å komme i kontakt med de ganske mange som opplevde en vanskelig oppvekst i DELK, som i mange tilfelle skyldtes negative sider ved undervisningen i skolen og forkynnelsen i menigheten.

FU skal møte noen av de dette gjelder. Noen av dem har tatt kontakt med tilsynsmannen eller andre i ledelsen i kirkesamfunnet etter at DELK gikk ut i Underveis sist sommer og oppfordret de dette gjelder, til å ta kontakt for samtale og eventuell hjelp.

FU skal også møte fagfolk og terapeuter på dette området på Institutt for sjelesorg, Modum bad for å drøfte med dem hvordan vi kan komme denne utfordringen og disse menneskene i møte

på en konstruktiv måte.

I tillegg skal FU komme med en tilråding til DELKs hovedstyre og rådsmøte når det gjelder hvordan utvalget rent praktisk skal håndtere denne saken. De skal også uttale seg om et konkret forslag om å sende brev til alle de som gikk på DELKs skoler på 50-, 60- og 70-tallet, med tilbud om kontakt og samtale.

RE

Hva sier Bibelen om givertjeneste?

Ingen blir frelst fordi de gir mye, men ved å følge noen bibelske giverprinsipper, er man på sporet av Guds vilje for økonomien sin.

Gi etter evne

I 1 Kor 16,2 blir vi oppfordret til å gi så mye vi er i stand til: *Første dag i uken skal hver enkelt av dere hjemme hos seg selv legge til side så mye som dere er i stand til, for at innsamlingen ikke først skal begynne når jeg kommer* (sagt av Paulus om innsamlingen til de hellige i Jerusalem). Vær bevisst på hva du har fått å forvalte: lønn, pensjon, trygd, ukepenger, stipend, sommerjobber med mer. Vi skal lære oss å gi, enten vi har lite eller mye.

I det jødiske samfunnet på Jesu tid var praksisen med å gi ti prosent av inntekten godt innarbeidet og går tilbake til Abraham (1 Mos 14,18-20). Det nye testamente opererer ikke med en fast pro-sentsats, men oppfordrer oss til enhver tid å vurdere gavekapasiteten vår, også i trange perioder (2 Kor 8,1-6 og 14).

Romerne 12 nevner givertjeneste som en nådegave. I dette kan det blant annet ligge at noen har en særlig nådegave til å gi en større del enn det vi alle er kalt til.

Ektepar må sammen finne ut hva som er deres giverevne.

Legg til side

Et annet viktig aspekt ved 1 Kor 16,2 er å legge til side når pengene kommer inn på kontoen. Vi har lett for å tenke motsatt og se hva som blir til overs når måneden er over. Vi kalles til å prioritere gavene like høyt som andre behov, og å la dem være en del av våre faste utgifter.

Som et alternativ til kontanter, er mulighetene i nettbanker svært gode for å legge til side når pengene kommer inn. Et godt råd kan være å opprette en egen gavekonto; ved hver lønning overfører du fra brukskontoen til gavekontoen det beløpet du har bestemt deg for. Fasttrekk- og nettbankoverføringer til ulike gaveformål knyttes da til gavekontoen.

Gi planmessig

Et tredje poeng med 1 Kor 16,2 er å gi jevnlig og planmessig: *Første dag i uken skal hver enkelt av dere hjemme hos seg selv legge til side ...* For oss betyr dette en av de første dagene etter lønning.

Det kan være befriende å planlegge en fast pro-sentsats som man vanligvis overfører. For mange kan det i normaltider være riktig å ta utgangspunkt i at 10 % av alt som kommer inn på konto, skal overføres til gavekontoen, men for andre husholdninger passer det bedre

med lavere eller høyere sats. Etter en tid vurderer du på nytt om den valgte satsen fortsatt er riktig.

Bestem deg også for noen prosjekter du gir jevnlig til, og hvor mye hver av dem skal få. Lager du fasttrekkavtaler til disse, er det lettvinnt, planmessig og forutsigbart for både deg og mottakerne. Likevel kan du selvsagt gi til andre formål i tillegg.

Gi frivillig og med glede

2 Kor 8,2-3 viser oss at dette skal skje frivillig og rikelig: *Deres overstrømmende glede og dype fattigdom har gjort dem rike og villige til å gi. De ga etter evne, ja, over evne og frivillig, det kan jeg bevitne.* Det er ikke noe påbud, men har sammenheng med Guds nåde; som med Abraham i 1 Mos 14,18-20, skapes det et gjensvar i mitt hjerte på Guds gjerning for meg.

Ved å gi kan vi hjelpes et stykke på vei til å gi slipp på pengebegjær og egoisme, og alt det gale det gjerne fører med seg (1 Tim 6,7-10). Eneste medisin mot «have-syke», trangen til å ha stadig mer, er å gi.

De fire f-ene

Bibelen gir også noen råd om hva gavene skal gå til. Vi kan samle dem som de fire f-ene – *fattige, forkynnere, forsamlingen og forsamlingshus.* (Matt 25,37, Gal 6,6, 1 Krøn 29,2 m.fl.)

Hva med «min andel»?

Jesus nevnte tiendebegrepet bare én gang, og da i negative ordelag. Han kritiserer fariseerne som gir tiende, men overser rettferdighet og kjærlighet til Gud (Luk. 11,42). Fariseernes problem var at de manglet hovedfokuset. Derfor skal også den andelen Gud overlater til meg å forvalte, den delen av inntekten jeg beholder selv, disponeres med rettferdighet overfor mine medmennesker og kjærlighet til Gud.

Velsignelser?

Gud gir velsignelser til både troende og ikketroende (Matt 5,45). Ingen kan «kjøpe» eller gjøre seg fortjent til velsignelser, men vi ser spor av i Det nye testamente at det kan være en forbindelse mellom velsignelser og blant annet givertjeneste (Fil 4,18-19). Samtidig er det godt å vite at velsignelser kan komme på andre områder, i andre former og til andre tider. De kan dessuten kanskje framstå som svar på mottakers bønner for givere.

Fullversjon av denne artikkelen finnes på moemenighet.no > Gaver

Terje Simonsen

Ny prest i DELK, Dalane menighet

Fra venstre Olaf Engestøl, Jan Olav Dahlstrøm, Ottar Endresen og Jan Hetland.

I gudstjenesten søndag 29. januar 2017 ble det markert at Olaf Engestøl fra Iveland på Agder også er prest for Dalane menighet som har sine gudstjenester og møter i Bedehuset i Egersund.

Allerede to uker før, søndag 15. januar, ble Olaf Engestøl innsatt i tjenesten som felles prest for Kristiansand og Dalane i til sammen 100 % stilling (60/40). Det var Morten Askjer som forrettet innsettelsesseremonien der. Ordinasjon skjer normalt etter endt prøvetid.

I Egersund var det avtroppende prest Jan Roald Dahlstrøm som ledet forbønnshandlingen. Etter markeringen forrettet den nye presten resten av gudstjenesten, og vi fikk høre en fyldig og oppbyggelig utleggelse av dagens pretekst.

Etter gudstjenesten hadde vi samling nede i kjellerstuen i bedehuset. Etter serveringen av mat og kaffe/te takket eldste Ottar Endresen, på vegne av menigheten, Jan Roald Dahlstrøm for tro tjeneste i året som gikk. Han fikk overrakt en vakker himmelblå vase i gave.

Deretter ble den nye presten ønsket velkommen i eldsterådet og i menigheten. Det ble åpnet for hilsener fra andre i forsamlingen, og vi er enige om at det er en historisk begivenhet at disse to byene nå har fått en felles prest som står på trygg evangelisk-luthersk grunn i sitt virke.

Eldsterådene i Kristiansand og Dalane har allerede hatt et felles møte hvor særlig en del praktiske forhold vedrørende fordeling av tjenestested og tidsbruk ble drøftet.

Vi ønsker Olaf Guds velsignelse, både i den nye tjenesten og i hjemmet sammen med sin kjære Veronika!

Ottar Endresen

Fargelegg!

Jesus ga livet sitt for at vi skulle få evig liv.

Kryssord

I kryssordet skal dere bare bruke Det nye testamentet. Store tall i Bibelen er kapittel, små tall er vers. Markus 2, 11 betyr altså kapittel 2, vers 11 i Evangeliet etter Markus. Løsningen på kryssordet står i de fargede rutene.

↓

By i Lukas 19,1	1.								
	2.							Dyr i Johannes 12,14	
3.								Mann i Lukas 19,8	
	4.							Fugl i Matteus 3,16	
Konge i Matteus 6,29	5.								
	6.							Smykkestein i Matteus 13,46	
	7.							Mann i Matteus 9,9	
9.	Årstid i Johannes 10,22	8.							
								Hage i Markus 14,32	
Insekt i Markus 1,6	10.								

Line var hos frisøren. Frisøren holdt på med håret i nakken og spurte:

- Vil du beholde den fine hestehalen?
- Ja, det vil jeg.
- Ok, da legger jeg den i en pose.

Vitser

- Hva vil du helst ha av en vakker eller en smart kvinne? spurte kona.
- Ingen av delene, svarte mannen. – Jeg vil jo bare ha deg!

Vi anbefaler barnebladet BARNAS!

Denne siden er hentet fra bladet.

Bestill abonnement

på sondagsskolen.no eller 22 08 71 00

Finn 5 feil

Tegninger: Charlotte Sandmæl

Da kvinnene kom til graven, fortalte engelen dem at Jesus var stått opp. Finner du de fem feilene på bildet til høyre?

Vinterleir 2017

Vinterleiren i år ble en suksess med over 30 deltakere fra Oslo, Vestfold og Telemark. Flott vær, gode samtaler, skiturer vi kommer til å huske lenge, og mye sosialt samvær i stua.

Fredag kveld var ankomstdagen der deltakerne fikk servert pølser og potetstappe i matsalen. Resten av kvelden gikk til å bli bedre kjent med de andre deltakerne.

Lørdag våknet vi til flott vintervær. Etter frokost og matpakkesmøring gikk turen til Reisjåbrekka og skitur i maskinkjørt løyper. Vi var litt spente på skiføret i år. Mindre snø en vanlig og varmegrader om dagen bidro til lite feste og bakglatte ski. Humøret var fortsatt på topp og skiføret var ikke så verst det heller.

Lørdag kveld hadde vi den tradisjonsrike taco-middagen som alle så fram til. Leker og kos i stua til sene kvelden.

Etter frokost på søndag hadde vi samling i stua der vi lærte om Abraham og at Gud alltid er trofast og holder det han lover.

Egil og Kathrine Helland hadde ansvaret for denne samlingen. Resten av dagen gikk med til skirenn på Heddevatn og pølsegrilling på bålet. Stor deltakelse og topp innsats fra alle.

På kvelden hadde vi blåturer ned til Skinnarvatn der vi så på stjernene og lagde pinnebrød på bål.

Mandag la vi igjen ut på en lengre skitur over hele Heddevatn. Vi fant en fin rasteplass i sola og en ferdig preparert hoppbakke der flere av barna fikk luft under skiene. For noen av oss gikk turen videre opp på Nåpåtjønn. Nydelig natur og påskefølelse i februar.

Tirsdag er den dagen der vask og rydding er hovedoppgavene. Etter restemiddag i 13-tiden reiste vi hjem igjen. Dette frister til gjentakelse, så dere kan allerede nå sette av første del av vinterferien 2018 til en ny vinterferieleir på Bondal.

Tekst og foto: Kjell-André Bettum

Leirer og dugnader sesongen 2017

Vårdugnad

Fredag 9. til søndag 11. juni.

Påmelding til Knut Bergan, tlf. 411 60 634.

4. og 5. klasse leir

Mandag 26. til torsdag 29. juni.

Hovedleder: Kjell-André Bettum.

Påmelding:

kjellandre.bettum@granlyskole.no

Påmeldingsinfo blir sendt ut via skolene etter vinterferien.

Spørsmål om leiren:

Kjell-André Bettum: tlf. 954 50 814.

6. og 7. klasse leir

Torsdag 29. juni til søndag 2. juli.

Hovedleder: Ikke klar

Påmelding: tn@hybeko.no

Påmeldingsinfo blir sendt ut via skolene etter vinterferien.

Spørsmål om leiren:

Torbjørn Nilgard: tlf. 489 98 876.

Vi over 50

Mandag 24. til fredag 28. juli.

Hovedledere: Tom og Gerd Asp og

Arild og Grete Bjørntvedt.

Påmelding: fehnsen@delk.no

Åndelig leder: Ulf Asp

Spørsmål om leiren: tlf. 954 74 800.

Bibeldagene

Torsdag 10. til søndag 13. august.

Hovedledere: Toril Askjer og Tone Heian.

Påmelding: torill.askjer@gmail.com

Åndelig leder: Jens Bjørnsgård.

Spørsmål om leiren: Toril Askjer: tlf.

975 86 692 / Tone Heian: tlf. 993 51 160.

Vaskedugnad

Fredag 16. til søndag 18. juni.

Dette er en svært viktig dugnad, og vi oppfordrer de som kan tenke seg å hjelpe til med å melde seg på.

Ta kontakt med din lokale Bondalkontakt for å melde deg på.

Høstdugnad

Torsdag 12. til søndag 15. oktober.

Påmelding til Knut Bergan, tlf. 411 60 634.

Bondal fjellstue

Adressen til fjellstua er:

Bondal fjellstue, Bondal, 3697 Tuddal

Gå inn på www.delk.no/bondal for mer informasjon og nyheter om fjellstua.

Mye ledig kapasitet på fjellstua i vår

Fjellstua står mye tom i tiden fra november og fram til vinterferien. Det samme gjelder tiden fra vinterferien og til våren.

Dette er en fin anledning for menigheter, ulike grupper eller privatpersoner til å oppleve det flotte vinterlandskapet som er her oppe. Hva med en påsketur til Bondal?

Ta kontakt med booking-ansvarlig Ester Bettum: ek-bettu@online.no.

Støttemedlemskap og gaver

Vi minner om støttemedlemskap som koster 300 kr i året. Det har de siste årene blitt gjort betydelige forbedringer på Bondal.

Derfor er vi veldig takknemlig for støttemedlemskap og gaver. Det betyr mye for økonomien, og gjør at vi kan holde utleieprisene på et moderat nivå.

Betaling for støttemedlemskap og eventuelle gaver kan sendes til konto nr. 2680 07 50503.

Det blir ikke sendt ut giroer til støtte-medlemmer i år. Styret ønsker i stedet at medlemmene benytter giroen som ligger ved i Underveis nr 1-2017 for betaling av støttemedlemskap.

Leie Fjellstua?

Kontakt Ester Bettum på telefon 997 12 468 eller send en e-post til:

ek-bettu@online.no.

Ester har oversikt over ledige helger og uker samt priser.

Vi oppfordrer menighetene til å benytte dette flotte og nyoppussede stedet til bibelgrupper, menighetsleire og samlinger av ulike slag.

Bondal Fjellstue er også åpen for private arrangementer. Fjellstua har stor kapasitet i forhold til utnyttelsen i dag.

Gå inn på delk.no_Virksomheter_Bondal_fjellstue og benytt bookingoversikten for å se når fjellstua er ledig.

Spørsmål, kommentarer eller forslag

Har du spørsmål, kommentarer, synspunkter eller forslag angående Bondal Fjellstue? Kontakt en av de lokale kontaktpersonene, eller send en e-post til bondalstyret@delk.no.

Lokale kontaktpersoner for Bondal

HORTEN

Torill Askjer (kontaktperson for Horten menighet)

Tlf. 975 86 692

torill.askjer@gmail.com

OSLO

Bodil H. Thorsnes (styremedlem)

Tlf. 482 72 532

bodilhthorsnes@hotmail.com

PORSGRUNN

Torstein Hvale (varamedlem)

Tlf. 35 51 32 77 / 922 18 970

torstein.hvale@sf.nett.no

SKIEN

Torbjørn Nilgard (styremedlem/sekretær)

Mobilnr: 489 98 876,

tn@hybeko.no

NORDRE VESTFOLD

Tone Heian (styremedlem)

Tlf. 33 06 08 87

tone.heian@hotmail.com

TØNSBERG

Kjell-André Bettum (styreleder)

Tlf. 954 50 814

kjellandre.bettum@granlyskole.no

VEDLIKEHOLDSLEDER

Knut Bergan

Tlf. 411 60 634

knutbergan001@gmail.com

Beint Saaghus om flyktninger

"Kroppen er her, men hjertet er hjemme"

Beint Saaghus er sokneprest i Holmestrand og har vært det siden 2005. I 2016 hadde han permisjon og var ansatt som flyktningkonsulent i Sande kommune som tar i mot 20 flyktninger hvert år.

Beint Saaghus

Vi har hatt en prat med Beint Saaghus, og da fortalte han om flyktninger generelt, om deres lange vei til Norge og deres kamp for å etablere seg. Han ga oss noen gode råd.

– Hva gjør en flyktningkonsulent?

– En flyktningkonsulent skal være flyktingenes talsperson, et bindeledd mellom dem og kommunen, og først og fremst hjelpe til med bosetting. Det er en stor utfordring å skaffe boliger generelt til flyktninger. Boligprisene er svært høye, og som regel må kommunen trå til med egne midler i tillegg til penger fra Staten for å dekke utgifter til bolig. Deretter følger en stor jobb med søknader. Barn skal i barnehage, på skoler eller andre studier, og foreldre på introduksjonskurs i to år for å lære språket.

Det er to hovedgrupper av flyktninger. Det er de som kommer til Norge ved egen hjelp, spesielt unge menn. Dersom de får opphold i landet, starter de på norsk-kurs, og etter hvert søker mange om familiegjenforening.

Den andre gruppen er kvoteflyktninger. Norge har sagt ja til å ta i mot 8700 pr. år. Dette er mennesker som er reddet

fra krigens gru, nød og terror. De har kanskje mistet nære slektninger og bærer med seg traumatiske opplevelser.

Nå starter virkelig arbeidet med å bli kjent med alt det som er nytt, og å integrere seg i et land som de hadde ingen eller liten kjennskap til.

I 2016 var det Beint som hjalp til med dette i Sande kommune. Først installering i leilighet, lære om komfyr, varmeovn, tv. Alt var nytt og fremmed for mange. Hele tiden var det viktig å bruke enkle ord som de kanskje husket noen av. Så skulle de til butikken, på kontorer, til NAV, til lege, skaffe bankkort, og etter hvert sende jobbsøknader. Men det er krevende å være ny i et fremmed land. De savner gata si, kafeen sin, snekkerverkstedet sitt, luktene sine, mor, bror, bestefar ...

Kroppen er her, men hjertet er hjemme.

– Hva kan vi som enkeltmennesker gjøre? Hvor kan vi møte dem?

– Røde Kors, sanitetsforeninger og andre organisasjoner driver med integrering av flyktninger. Dessuten er det flere steder etablert treffpunkt for forskjellige grupper. Mange unge trenger også verge. Så kontakt gjerne flyktningkonsulenten i kommunen og få greie på hva som finnes i ditt nærområde, sier Beint.

– Hvis det flytter inn en flyktningfamilie i naboeligheten som ikke snakker engelsk heller. Hvordan skal vi få kontakt med dem?

– Den beste integreringen skjer faktisk i nabolaget og ofte med non-verbal kommunikasjon. Ikke snu deg bort. Vis at du ser dem! sier Beint. – Det viser seg at du kan bety en forskjell ved å være et medmenneske. En eldre mann kan reparere en sykkel og en bestemor trøste et barn som slår seg. Kjærlighetsspråket – det forstår vi alle. Snakk med øynene og spander et SMIL!

– Hva med jobb? Det er vel ikke lett?

– Nei. Mange sliter veldig for å få seg arbeid. Kvalifiseringsnivået er høyt i Norge, og når de i tillegg snakker dårlig norsk, kan det ta tid å komme seg ut i arbeidslivet. Men hvis de lykkes, er det en god måte å lære språket på og lære om norsk kultur.

– Når skal vi be dem med hjem?

– Etter hvert som vi har vært sammen med dem i arbeid, som nabo eller møtt dem i andre sammenhenger, dannes gjensidig vennskap. Be dem hjem på norsk mat (vi vet jo hva de ikke kan spise hvis de er muslimer). Lær dem enkle ord om mat og i hjemmet. De synes det er moro å smake på norsk mat. Lam er mye brukt i muslimske land, så her vil de ha mye artig å bidra med. De er veldig gjestfrie, og vil gjerne lage retter fra sine hjemland som vi kan smake på.

– Å dra på turer er vel uvant for mange?

– Ja, men ta dem med ut. Spill fotball og lær dem enkle ord som fotball og mål. Gå på tur i marka, forklar «ull under» i kulda, tenn bål og grill litt god mat. Og ta dem med på severdigheter. Disse flyktningene kommer fra krigsherjede land og er lærevillige på de fleste områder. Barna går ofte forbi foreldrene sine språklig og kunnskapsmessig, noe som ikke alltid er lett for en patriarkalsk far.

– Når bør vi be dem med til kirken?

– Menneske først, så kristen, heter det. Så når det har gått en tid, og vi har bygget opp tillit og trygghet, kan vi spørre om de vil treffe noen nye mennesker, våre venner, og se hvordan vi feirer gudstjeneste i kirken vår. Og vi kan gjerne spørre om de vil lese teksten på sitt språk. Det kan bety mye for dem. Nå har vi lest på vårt språk, og så skal vi høre teksten på deres språk.

– Vil du gi oss noen råd til slutt?

– Vis barmhjertighet! Vær et medmenneske! Mange av disse flyktningene vil helst hjem, der hjertet deres fortsatt er. Her føler de selvfølgelig ofte på savnet av alt det som er kjent i hjemlandet. Vi må ønske dem velkommen, og kjærlighetsgjerninger i hverdagen tror jeg er det beste trosvitnesbyrd vi kan gi. Vi skal vise omtanke uten baktanke. Da kan den gode nysgjerrigheten komme på hvem denne Jesus er som de kristne snakker så mye om. Men «trosveiene» er så forskjellige. Vi skal så med kjærlighet, så vil Gud gi vekst, hvor og når han vil. Sier Beint Saaghus til slutt.

Tekst: Sissel Bergan

Foto: Marianne Kleveland

Misjonspengene

Hva brukes pengene til og hvor kommer de fra?

Fra budsjettet for 2017 kan DELKs misjonskomité fortelle følgende om hva pengene går til. Tallene er oppgitt i 1000 kr.

Utsendinger ute:

Japan (Alfsvåg Ekenes): 500
Nord-Afrika (en utsendt familie): 310
Mongolia (ikke helt avklart): 150

Utsendinger Norge:

Innvandrerarbeid (Torunn H Minnesjord): 300
Innvandrerarbeid (Hamideh Valand og Saeid Solaty): 140

Prosjekter:

Madagaskar, evangeliseringsarbeid: 80
Laos, teologisk undervisning i Laos Evangelical Church: 40
Etiopia, bibeloversettelse etc.: 50
Mongolia, støtte til evangelisering/menighetsarbeid: 30
Israel, (Norsk Israelmisjon): 40
Egypt, (Stefanusalliansen): 20

Annet:

Annet innvandrerarbeid gjennom DELK-menigheter: 150
SAT-7, kristen kringkasting mot «lukkede» land: 50
KIA (Kristent interkulturelt arbeid, Norge): 60
Årskontingent NORME: 12
Misjonssekretær: 120
Besøksreiser: 30
Annen støtte og diverse utgifter: 75

Og slik kommer pengene inn:

Offer ved gudstjenester og søndagsmøter og gaver: 1 250
Ofringer på ulike andre møter i DELK (f.eks. DELKs sommerstevne): 150
Salgsmesser, jul: 500
Annet: 135
Skolenes årlige misjonsprosjekt (går direkte til prosjekt): 400

Budsjetterte utbetalinger totalt: 2 157

Totale inntekter: 2 035

Vi takker for, og gleder oss over, trofast givertjeneste! Og vi ønsker å kunne fortsette med de utsendingene og prosjekter vi har i dag. Med tanke på alle muligheter som ligger åpne for evangeliet i disse tider, ønsker vi også å få se vekst i DELKs misjonsengasjement. Årets budsjett er lagt opp med et underskudd på 120 000 kroner, i tillegg til at vi har lagt inn en god økning i gaver. Vi håper mange kan vurdere en økning av sin gave til misjonen. Hva med et fast (eller økt) månedlig trekk?

For DELKs misjonskomité

Ulf Asp

misjonssekretær

Husk å melde adresseforandring!

Har du flyttet, eller vil du ha Underveis sendt til en annen adresse?

Ring telefon **33 35 93 50** eller send en e-post til

underveis.abonnement@delk.no

Aktuelle bøker

Munken som endret Europa, Reformatoren Martin Luther

Forfatter : Lars Inge Magerøy

Rett foran tronen til Europas mektigste hersker, keiser Karl 5, står den ensomme munken og teologilæreren Martin Luther i 1521 og nekter å bøye av.

Munken som endret Europa er en nyskrevet biografi om Martin Luther i anledning reformasjonsjubileet i 2017. Forfatteren tar oss med inn i den dramatiske maktkampen mellom bønder, adel, kurfyrster, keiseren og pavemakten. Begivenhetene endrer Europa for all fremtid og ikke minst de nordiske landene som raskt får lutherske statskirker.

Innbundet, ISBN : 9788253148342

Luther Forlag, 2016

Pris kr. 349,-.

Det store puslespelet II Mysteriet i mumiemaska

Forfatter: Hans Johan Sagrusten

Kan ei gammel egyptisk mumiemaske avsløre den eldste ordlyden i NT?

I den første boka om *Det store puslespelet* førte Hans Johan Sagrusten historia om manuskripta til Bibelen tilbake til 100-talet e. Kr. I denne andre boka følger vi historia enda lenger tilbake, til tida før år 100. Kan det finnast enda eldre manuskript enn dei som forskarane i dag har tilgang til?

Boka er skriven på nynorsk.

ISBN 9788254313565

Verbum forlag, 2016

Pris kr. 298,-

I salg fra DELK-forlaget

Nettbutikk: www.delkforlaget.no

Luthersk misjon i går og i dag

Det årlige møtet i Nettverk for evangelisk-luthersk kirkesamarbeid gikk av stabelen 6.-8. februar, på det faste konferansestedet Høgsveen Retreat- og Gjestegård i Ringsaker. Representanter for ni kirkesamfunn og andre kirkelige enheter fra Norge, Sverige og Danmark møttes til to døgns program.

Professor Knut Alfsvåg holdt et foredrag, med tittelen "Misjon og dialog i den lutherske reformasjon?", mens professor Arne Redse bidro med "Luthersk perspektiv på aktuell misjonsdebatt". Tilsynsmann Rolf Ekenes foredro om "Misjonsutfordringer i vår nærmiljø", mens prest Jan Bygstad innledet om "Misjonsarbeid og dåpsforberedelse blant innvandrere".

I to sesjoner ble innstillingen om kriterier for bedømmelse av rett og vrang lære drøftet. Dette arbeidet blir ført videre.

Pastor Ragnar Andersen la fram en foreløpig rapport om en revisjon av kirkeårets teksttrekker. Det ble forøvrig gitt situasjonsrapporter fra medlemmer og observatører i nettverket.

Under årsmøtet ble Alf Danbolt valg til nytt medlem av møtekomiteen. Komiteen består for øvrig av Knut Alfsvåg og Jakob Okkels, med Boe Johannes Hermansen som koordinator.

Bildet viser deltagerne samlet på Høgsveen: Asbjørn Hjorthaug, Den evangelisk lutherske bekjennelseskirke (ELBK); Thor Henrik With og Richard Skollevoll, Det evangelisk-lutherske stift i Norge (DelsIN); Knut Alfsvåg og Arne Redse, (foredragsholdere); Bengt Birgersson og Jakob Okkels, Missionsprovinsen i Sverige; Rolf Ekenes og Jan Bygstad, Det evangelisk-lutherske kirkesamfunn (DELK); Alf Danbolt, Den luther-

ske kirke i Norge (DLKiN); Sverre Langeland, Johanneskretsen, Erik A.H. Okkels og Boe Johannes Hermansen, For Bibel og Bekjennelse (FBB); Jo Hedberg, Bønn for Den norske kirke; Leif G. Jensen og Sigmund Hjorthaug, Den evangelisk-lutherske frikirke, Danmark, (ELFK) og Ulf Asp (vertskap).

Foto: Toril Asp

DELK i Møre og Romsdal

DELK hadde sine første samlinger i Møre og Romsdal 4. og 5. mars. Tilsynsmann Rolf Ekenes og prest Boe Johannes Hermansen besøkte Molde.

Lørdag formiddag var det forberedende møte hjemme hos Synnøve og Erling Neerland, lørdag ettermiddag åpent orienteringsmøte om DELK i Bergmo småkirke og søndag formiddag nattverd-gudstjeneste i Klokkargaarden, Skaret - med 36 gudstjenestedeltagere - i alle aldre.

Et interimsstyre for DELK Møre er nå etablert, og to nye gudstjenester er berammet i april. Vi gleder oss over begynnelsen og ber Gud lede oss videre!

Boe Johannes Hermansen

Bildet viser de som hadde tjenesteoppgaver under gudstjenesten, Åse Næss (fra venstre), Svein Volden, Boe Johannes Hermansen, Rolf Ekenes og Erling Neerland.

Kort fra Hovedstyret 7. februar 2017 på Ryenberget skole

- HS ga sin tilslutning til planene om katekisme-temabok. Kristendomskomiteen skal ha ansvaret for det videre arbeidet. Rådsmøtet har støttet forslaget.
- Manglende tjenestepensjon for to ansatte i perioden 1995-2006 er kompensert
- Det ligger an til å bli et underskudd for DELKs hovedkasse og Misjonsregnskapet på til sammen en halv million (se Kåre Solbergs artikkel om økonomi annet sted i bladet)
- Det var en DELK-gudstjeneste i Nordreisa i januar, og det er planlagt et møte i mars med en gruppe i Molde med

tanke på DELK-virksomhet

- Avtale med forfatter Jostein Bendiksen om å skrive DELKs historie fram til 150-årsjubileet er signert
- Det arbeides videre med Strategiplanen 2018-2021
- GF 2017 og St.Hans-stevnet arrangeres samme helgen i år, 23.-25. juni. Programmet skal være ferdig i slutten av mars

Venke S. Gjølstad
hovedstyresekretær

En litt annerledes vigsel

Da Shæhin og Josef ga hverandre sitt ja for Guds og menneskers øyne, var det noe helt nytt som skjedde i DELK Bergen. Ingen av de to har ennå oppholdstillatelse, og dermed har de heller ikke personnummer. Og når man ikke har personnummer, kan man ikke gå til noen offentlig myndighet, som for eksempel byfogden, for å gifte seg.

Mange DELK-ere vil huske Shæhin fra St. Hansstevnet på Gjennessad i 2016. Hennes situasjon nå er at hun har tapt første runde i saken om oppholdstillatelse. Den er nå anket.

De ønsket altså å gifte seg. Så hva sier kirken til dem som ønsker dette, men som ikke har noen mulighet til det hos offentlige myndigheter? Kirken som er deres åndelige hjem, sier selv-

sagt ja, og gleder seg sammen med de to som ønsker å etablere et samliv.

Ekteskapet er dermed fullt ut gyldig i kristen forstand. Det er inngått i offentlighet og under frivillige løftesavleggelser. Vigselen er innført i kirkens register, og på vanlig måte har brudefolkene fylt ut prøvingspapirer, og forloverne fylt ut forlovererklæring. Siden dette ikke er vanlig vigselsordning i DELK, var handlingen avklart på forhånd med DELK sentralt.

Det ble en flott og høytidelig sere-
moni, ekteparet strålte og forsamlingen tørket en tåre. Gledeståre.

Menigheten ønsker begge to alt godt for fremtiden, og legger dem i Guds hender gjennom våre bønner.

Jon Tore Lie

"Nei som prest, ja som hva?"

Kirkeforum DELK inviterer til åpent temamøte om kvinner og tjeneste i DELK-menighetene

Møtet finner sted onsdag 26. april kl. 19.00 i gymsalen i Granly kirke/skole, Klippeveien 1, Tønsberg.

Innleder er Øyvind Åsland, generalsekretær i Norsk Luthersk Misjons-

samband. Respondent: Boe Johannes Hermansen, DELK-prest i Østfold.

Det blir kveldsmat og samtale. Ingen påmelding. Alle er hjertelig velkommen.

Arrangør: Det evangelisk-lutherske kirkesamfunn (DELK) v/Kirkeforum-utvalget.

**Følg med på
www.delk.no**

Lærerikt reformasjonsseminar i Bjerkely kirke

Reformasjonsseminaret i Bjerkely kirke fredag 27. og lørdag 28. januar ble både innholdsrikt og lærerikt. Ikke minst takket være tre gode foredrags-
holdere: Rune Søderlund, Knut Alfsvåg og Jan Bygstad. Oppslutningen var også bra, med totalt ca. 100 deltagere.

Dosent Rune Søderlund hadde temaene: "Når vår Herre Jesus Kristus sier: Gjør bot! mener han at hele en kristens liv skal være en bot. De 95 tesene og veien inn i reformasjonen." Og: "Rettfærdig-
gjort av tro. Lov og evangelium som nøkkel til Bibelen og det kristne livet."

Prof. Knut Alfsvåg behandlet emnene: "Jeg kjenner ingen annen Gud enn han som lå i krybben og som hang på korset. Gud åpenbart i nådens midler i motsetning til «den skjulte Gud»." Og: "Hvor katolsk er DELK? Om Kirkens sju kjen-
netegn, skrift og tradisjon, og kirkens katolisitet."

DELK-prest Jan Bygstads tema var:

Fra panelsamtalen under seminaret, fra venstre: Rune Søderlund, Knut Alfsvåg og Jan Bygstad. Stående: Rolf Ekenes.

"Hvorfor er jeg lutheraner? Er luthersk tro aktuell i dag? Et vitnesbyrd."

Tilsynsman Rolf Ekenes ledet den avsluttende panelsamtalen med spørsmål og innspill fra salen.

Seminaret ble arrangert av Reforma-
sjonskomiteen i DELK i samarbeid med Kirkeforum i DELK.

Tre av innleggene på seminaret finnes

på DELKs nettsider. Se nedenfor.

Tekst og foto: Boe Johannes Hermansen

Følgende tre innlegg kan du laste ned fra DELKs nettsider:

- Knut Alfsvåg: «Hvor katolsk er DELK»
- Knut Alfsvåg: «Jeg kjenner ingen annen Gud»
- Jan Bygstad: «Hvorfor lutheraner»

<i>Døpte</i>	<i>Født</i>	<i>Døpt</i>	<i>Menighet</i>
- Aram Zandara, Hurdal	17.09.89	27.11.16	Oslo
- Isak Andreas Haukalid, Nestun	05.11.16	04.12.16	Bergen
- Theo Hvale Bagshaw, Oslo	07.08.16	10.12.16	Telemark
- Arthur Sanne Semb, Skien	10.09.16	18.12.16	Telemark
- Jonas Holmen, Bergen	31.10.16	18.12.16	Bergen
- Hjalmar Halvorsen, Larvik	17.10.16	25.12.16	Sandefjord
- Sondre Norheim, Norheimsund	24.10.16	15.01.17	Bergen
- Othilde Webb Aamodt, Oslo	03.11.16	15.01.17	Oslo
- Lilja Steinnes, Finnøy	02.11.16	22.01.17	Dalane
- Lilly Morland, Bergen	19.11.16	19.02.17	Bergen

Vigde

- Veronica K. Olaussen, Kristiansand og Olaf Engestøl, Kristiansand giftet seg i Iveland bedehus 29.12.16
- Julie Grytnes, Oslo og Magnus Aas, Undrumsdal giftet seg i Bjerkely kirke 31.12.16

<i>Døde</i>	<i>Født</i>	<i>Død</i>	<i>Menighet</i>
- Valborg Kamilla Foss, Nøtterøy	10.12.18	25.06.16	Granly
- Torbjørge Kristine Norheim, Skien	27.09.35	29.09.16	Telemark
- Hans Georg Halvorsen, Skien	15.01.30	12.11.16	Telemark
- Yngvar Schjønhaug, Skien	28.02.28	15.12.16	Telemark
- Sverre Heggstad, Horten	06.11.32	24.12.16	Horten
- Olav Kristian Borgenheim, Skien	30.12.22	18.01.17	Telemark
- Elna Johansen, Sandefjord	16.01.32	26.01.17	Sandefjord
- Emanuel Valand, Sandnes	26.04.38	20.02.17	Dalane
- Reidar Grytnes, Hobøl	08.07.31	17.02.17	Oslo

Antall innmeldte: 12. Antall utmeldte: 15 .

Det evangelisk-lutherske kirkesamfunn (DELK)

DELK bekjenner Jesus Kristus som Frelser og Herre og bygger på Bibelen som Guds inspirerte, ufeilbare og troverdige ord og den overordnede norm og kilde for tro, lære og liv.

DELK holder følgende bekjennelseskriterier for å være uttrykk for den rette forståelse av hovedpunktene i Bibelen:

- De tre oldkirkelige bekjennelser: den apostoliske, den nikenske og den athanasianske
- Den augsburgske konfesjon
- Luthers lille katekisme

DELKs bekjennelse forplikter alle menigheter, tillitsvalgte, ansatte og medarbeidere for øvrig.

DELK har ca. 3.300 medlemmer fordelt på lokalmenigheter i Oslo, Buskerud, Vestfold, Telemark, Rogaland, Hordaland og Østfold.

Signe og Georg Stensland

har reist til Nord-Afrika.

- E-post: signe.minnesjord@gmail.com
- E-post: georgstensland@hotmail.com

Gaver til DELK – med eller uten skattefradrag – kontonummer

Gaver til DELKs arbeid kan man gi med eller uten skattefradrag. Skattefradragsordningen gjelder nå ved to betalingsmåter:

1. Avtalegiro for hvert formål
 - a. AvtalegiroStraks –via DELKs nettsider: delk.no/gaver registreres helt fram til banken
 - b. Avtalegirokupong (i kirkene eller fra DELKs kontor) fylles ut og sendes DELKs kontor

2. Enkeltgaver med KID-nr for hvert formål

KID-nr kan du få ved å ta kontakt med Venke S. Gjelstad, e-post: vsg@delk.no, telefon: 33 35 93 50

Bankkonto for gaver

- med skattefradrag: 3000 24 91210
- uten skattefradrag: 2420 22 11085

Gaveformål via DELKs hovedkontor med skattefradrag er nå: Prestetjenesten, DELKs misjonsarbeid, Bjerkely kirke- og skolebygg, Bergen menighet bygg, Østfold menighet, Håkonsund

kirke sanitærbygg, Nytt orgel Granly kirke.

Menighetsbidrag til disse menighetene: Telemark, Ryenberget, Granly, Bjerkely og Horten.

Gaver uten skattefradrag kan gis direkte til:

- DELKs misjonsarbeid: konto 2400 19 51439
- Kirkebladet Underveis: konto 3000 27 13949
- Bergen menighet, kirkebygg: konto 3000 23 00512
- Bjerkely menighet, ny kirke og skole: konto 1503 51 15541
- Dalane menighet, evangelisering: konto 3270 67 14080
- Granly menighet, nytt orgel: konto 1638 26 21437
- Moe menighet, skolebygg: konto 3000 24 20259
- Telemark menighet, kirkebygg: 2680.09.70015

For fullstendig liste over alle gaveformål i DELK og kirkesamfunnets menigheter se nettsiden www.delk.no/gaver/.

DELKs misjonærer

Ingeborg Marie og Torkel Alfsvåg

Ekenes med datteren Eirin Helene reiste til Japan i slutten av august 2014. Brage Johan ble født i Japan 2. januar i år. Perioden er på seks år.

Bruk følgende e-post adresser:

- Til Ingeborg Marie: imajanoma@gmail.com
- Til Torkel: tac@nms.no

Husk

- å BE for våre misjonærer og følg med og send dem gjerne en hilsen.
- at du kan BLI FAST GIVER til DELKs misjonsarbeid via avtalegiro (se over).

DELKs menigheter, kirker, skoler, kontaktpersoner og adresser

DELKs HOVEDKONTOR

Åslyveien 19, 3170 Sem
Telefon: 33 35 93 50
www.delk.no
E-post: delk@delk.no
Tilsynsmann Rolf Ekenes
Telefon: 900 91 562
E-post: rolf.ekenes@delk.no

MENIGHETER, KIRKER, PRESTER OG ELDSTE

Bergen, DELK-kirken

Rosenberggaten 1, 5015 Bergen
Jan Bygstad, prest Bergen og Sotra
Telefon: 932 64 642
E-post: jan.bygstad@delk.no

Jon Magne Sønstabø, prest
Telefon: 970 87 699
E-post: jon.magne.sonstabo@delk.no
Gunnar Johnstad, eldste
Telefon: 918 86 929
E-post: gjohnst@online.no
Jon Tore Lie, eldste
Telefon: 952 95 554
E-post: jotol@online.no

Sotra, Håkonsund kirke
Håkonsund, 5379 Steinsland
Vidar Klepsvik, eldste
Telefon: 450 43 319
E-post: vklepsvi@online.no

Bjerkely menighet, Bjerkely kirke

Døvikveien 2, 3176 Undrumsdal
Morten Askjer, prest
Telefon: 917 37 207
E-post: morten.askjer@delk.no

Torgeir Døvik, eldste
Telefon: 482 72 792
E-post: tdovik@gmail.com

Kåre Solberg, eldste
Telefon: 920 33 761
E-post: ks@kremar.no

Eirik Thorvaldsen, eldste
Telefon: 458 82 463
E-post: eirthor@gmail.com

Dalane, Bedehuset i Egersund

Johan Feyersgate 5, 4370 Egersund
Olaf Engestøl, prest
Telefon: 975 09 802
E-post: olafengestoel@delk.no

Jan Hetland, eldste
Telefon: 907 43 877
E-post: jan.hetland@dabb.no

Horten, Langgata kirke

Langgata 50, 3187 Horten
Erling Rantrud, prest
Telefon: 916 42 047
E-post: erling.rantrud@delk.no
John L. Ludvigsen, kontaktperson
Telefon: 920 17 522
E-post: john@ludvigsen.no

Kristiansand, Sødal bedehus

Sødalsveien 73, 4600 Kristiansand Sør
Olaf Engestøl, prest
Telefon: 975 09 802
E-post: olafengestoel@delk.no
Leif Skåra, eldste
Telefon: 957 87 680
e-post: leif@skaara.net

Nore, Fredheim kirke

Sporan, 3630 Rødberg
Morten Askjer, prest
Telefon: 917 37 207
E-post: morten.askjer@delk.no
Ivar Haug, kontaktperson
Telefon: 905 25 326

Oslo, Ryenberget kirke

Enebakkveien 152, 0680 Oslo
Menighetskontoret
Telefon: 23 21 01 75 / 23 21 01 76
E-post: ryenbergetkirke@delk.no
Ulf Asp, prest
Telefon: 916 70 827
E-post: ulf.asp@delk.no
Kristoffer Hansen-Ekenes, prest
Telefon: 906 28 073
E-post: khe@delk.no
Elisabeth Fehn Olsen, diakon
Telefon: 954 74 800
E-post: elisabeth.fehnolsen@delk.no
Egil Helland, eldste
Telefon: 913 15 555
E-post: egil@egil.net
Andreas Thorsnes, eldste
Telefon: 911 70 395
E-post: andreas@urbania.no

Sandefjord, Moe kirke

Moveien 78, 3221 Sandefjord
Erling Rantrud, prest
Telefon: 916 42 047
E-post: erling.rantrud@delk.no
Terje Simonsen, eldste
Telefon: 415 15 141
E-post: terje.simonsen@delk.no

Hans Åge Guren, eldste
Telefon: 920 49 270
hans-aage@hotmail.com

Sauherad/Midt-Telemark, Akkerhaugen kirke

Norsjølia 6, 3812 Akkerhaugen
Se Telemark menighet

Skien, Telemark Menighet

Porsgrunn og Skien menigheter har etablert én ny menighet.
Menighetens kontor:
Grensegaten 73, 3714 Skien
Gudstjenester og møter er i
Hauges, Lundegt 15, 3724 Skien
Det vil være noen samlinger i
Åmotbakken 4, Porsgrunn
og Grensegaten 73, 3714 Skien

Jens Bjørnsgård, prest
Telefon: 928 49 725
E-post: jens.bjornsgard@delk.no
Bertil Andersson, prest
Telefon: 454 82 230
E-post: bertil.andersson@delk.no
Fred Arve Fahre, eldste
Telefon: 414 74 218
E-post: fredarve@hotmail.com
Rune Høvås, eldste
Telefon: 930 03 573
E-post: rune.hovas@sf-nett.no
Magnus Minnesjord, eldste
Telefon: 473 99 900
E-post: minnesjord.holding@gmail.com

Tønsberg, Granly kirke

Klippeveien 1, 3122 Tønsberg
Jan Erik Askjer, prest
Telefon: 976 62 727
E-post: jan.erik.askjer@delk.no
Erik Gjelstad, eldste
Telefon: 930 09 981
E-post: ergjelst@online.no
Tore Slettvik, eldste
Telefon: 906 51 958
E-post: tore.slettvik@delk.no
Roar Bjørndal, eldste
Telefon: 450 66 630
E-post: roar.bjorndal@sf-nett.com

Østfold, Missingmyra bedehus

Missingmyrveien 6, 1640 Råde
Boe Johannes Hermansen, prest
Telefon: 996 12 822
E-post: boe.johannes.hermansen@delk.no
Haavard Kirkeng, eldste
Telefon: 932 53 715
E-post: hkirken@online.no

GRUNNSKOLER

Oslo: Ryenberget skole,
Enebakkvn 152, 0680 Oslo
Telefon: 23 21 01 61
E-post: post@ryenbergetskole.no

Re: Bjerkely skole
Hengsrudveien 662, 3176 Undrumsdal
Telefon: 33 06 30 30
E-post: post@bjerkelyskole.no

Sandefjord: Moe skole
Movn 78, 3221 Sandefjord
Telefon: 33 48 73 40
E-post: kontor@moeskole.no

Skien: Skauen kristelige skole
Jon Alvsonsgt 14, 3746 Skien
Telefon: 35 50 54 00
E-post: post@skauensskole.no

Tønsberg: Granly skole
Postboks 70 Loft-Eik, 3109 Tønsberg
Telefon: 33 00 31 10
E-post: post@granlyskole.no

Billedvevteppet i Ryenberget kirke er nå på utstilling i Drammens museum.

Reformasjonsjubileet 2017

«Sola Gratia – Kunst og kirke i 500 år»*

Utstillingen som nå finner sted i Drammens Museum, er blant Den norske kirkes arrangementer i reformasjonsjubileet 2017. Tema er kirkekunst fra reformasjonen og frem til vår tid, og Ryenberget kirkes billedvevteppe vises på utstillingen.

Oppbyggelig billedvevteppe eller Misjonsskip – til oppbyggelse

I Ryenberget kirke har vi et billedvevteppe som er vevd av Else Marie Jacobsen. Det heter Misjonsskipet. I forbindelse med en gjennomgang av kirkerommets utsmykning for noen få år siden, lette jeg etter noen ord fra kunstneren om hennes tanker bak motivet – uten å lykkes. I fjor høst ble vi spurt om vi var villig til å låne ut teppet til en utstilling i forbindelse med reformasjonsjubileet i regi av Agder og Telemark og Tunsberg bispedømmer. Tidlig i februar hadde jeg gleden av å

være med på åpningen av utstillingen Sola Gratia, kunst og kirke i 500 år i Drammens Museum. Og stor ble min glede da jeg ved siden av teppet fant et oppslag om teppets motiv; en oppbyggelig og evangelisk tekst forfattet av utstillingens kurator:

Bildet viser skipet med mye rigging og tauverk som danner en himmelstige oppover den røde himmelen og et svært fiskegarn som henger utover ripa ned i det blå havet og videre utenfor bildets avslutning. Dermed trekkes vi også inn i bildets virkelighet. I havet, som oppfattes som bilde på verden og livet, er mange skikkelser som kaver. I garnet klatrer mennesker opp mot åpningen i skipssiden der den korsfestede Kristus tar imot dem. Veien inn i skipet går gjennom den korsfestede. Alle om bord har kommet samme vei. I tauverket som utgjør riggen, himmelstigen, befinner seg en lysskimrende, oppstandne Kristus i en svær gylden glorie. Det er lyset og forventningen i de troendes liv.

Skipet blir et bilde på kirken som seiler gjennom livets hav og menneskenes historie. Den har kastet ut garnet for å fange opp de druknende menneskene. Frelsen går gjennom den korsfestede, og seieren er vunnet ved Jesu oppstandelse som vi ser i den strålende skikkelsen i skipets rigg.

I Ryenberget har vi erfart at kirkeutsmykningen vår i likhet med i tidligere tiders kirkeutsmykninger, kan tale til både store og små om bibelske sannheter. 4. klasse ved Ryenberget skole studerte teppet og fant ut at menneskene som kavet i garnet, kom seg inn i skipet gjennom den korsfestede Kristus – og at de var blitt hvite når de var inne i skipet!

Velkommen til et oppbyggelig teppestudium i Drammens Museum fram til begynnelsen av juni eller i Telemarksgalleriet i Notodden fra oktober til midt i desember.

Deretter er du hjertelig velkommen til å studere det i Ryenberget kirke.

Brit Hvalvik

***Sola Gratia** er latinsk og betyr «Nåden alene». Utstillingen viser et utvalg inventar fra lutherske kirker: prekestoler, altertavler, døpefonter, portretter, malerier og kirketekstiler. Sola Gratia er en utstilling der kirke, kunst og historie speiler utvikling og nyskapning. Utstillingens kurator er kunsthistoriker Ingvild Pharo.